

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATA NA KOMISARZA

Wopke HOEKSTRA

Klimat, neutralność emisyjna i czysty wzrost

1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista

Jakie aspekty Pana kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłby Pan odpowiedzialny? Jak przyczyni się Pan do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pan uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pańskiemu resortowi? W jaki sposób będzie Pan realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pan wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pana rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Pełnienie funkcji europejskiego komisarza ds. działań w dziedzinie klimatu w odchodzącej Komisji pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen było dla mnie zaszczytem i przywilejem. Jestem bardzo zmotywowany, aby nadal działać na rzecz Unii Europejskiej, która służy swoim obywatelom i gospodarce, ich przyszłemu dobrobytowi i bezpieczeństwu oraz Unii, która poważnie traktuje swoją pozycję i odpowiedzialność na świecie.

Jednym z historycznie definiujących elementów lat 70. i 80., w których dorastałem, była niewątpliwie zimna wojna, bolesne rozdzielenie Europy kurtyną i murem. Od najmłodszych lat nauczyłem się, aby nie brać za pewnik przywileju pokoju, dobrobytu i współpracy oraz aby pracować na ich rzecz. Lata spędzone w Rzymie, a później w Berlinie i Fontainebleau dały mi możliwość życia i pracy za granicą, studiowania języków obcych, doświadczania różnych sposobów życia, ale co najważniejsze, poznawania wartości i marzeń, które są wspólne dla nas jako Europejczyków. Musimy ich bronić. Chęć służenia sprawie publicznej i przyjęcia odpowiedzialności skłoniło mnie do porzucenia kariery w sektorze prywatnym i poświęcenia się służbie publicznej, najpierw na rzecz Niderlandów, a od października 2023 r. dla Unii Europejskiej.

W mojej karierze miałem okazję współpracować z wieloma różnymi partnerami w całej Unii. Jako minister finansów współpracowałem w ramach koalicji ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu oraz nad takimi portfoliami jak unia rynków kapitałowych, ekologizacja finansów Niderlandów oraz uruchomienie „funduszu wzrostu” (*GroEIFonds*) w celu zwiększenia inwestycji w zrównoważony wzrost. Ponadto pod moim nadzorem Niderlandy wprowadziły przepisy przeciwko przedsiębiorstwom fasadowym i zajęły się kwestią uiszczania opłat licencyjnych na rzecz jurysdykcji niechętnych współpracy i o niskim poziomie opodatkowania.

Jako minister spraw zagranicznych Niderlandów wraz z moimi współpracownikami zajmowałem się wielkimi wyzwaniem naszych czasów, w tym kwestiami wojny, bezpieczeństwa, zagrożeń, zmiany klimatu, co uświadomiło mi znaczenie współpracy. Jako minister spraw zagranicznych dołożyłem wszelkich starań, aby działać na rzecz bardziej geopolitycznej Europy, między innymi poprzez dostawy broni dla Ukrainy i pociągnięcie Rosji do odpowiedzialności prawnej. Jako Unia Europejska możemy najlepiej stawić czoła tym wyzwaniom, współpracując ze sobą – zarówno w Europie, jak i na całym świecie.

Na moim ostatnim stanowisku, jako komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu, wraz z kolegium współpracowałem z Parlamentem Europejskim i Radą nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk niezbędnych do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz naszych celów w dziedzinie klimatu do 2030 r. Jestem przekonany, że musimy połączyć działania w dziedzinie klimatu ze zwiększoną konkurencyjnością i prosperującą gospodarką, która nikogo nie pozostawia w tyle. Pracowałem na rzecz przyjęcia przepisów dotyczących klimatu, takich jak normy emisji CO₂ dla pojazdów ciężarowych i certyfikacja usuwania dwutlenku węgla.

Europa nie jest jednak w stanie samodzielnie stawić czoła wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu. W związku z tym kierowałem globalnymi działaniami Komisji na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu, honorując nasze zobowiązanie do realizacji porozumienia paryskiego. Wraz z przewodniczącą Ursulą von der Leyen współpracowałem z naszymi partnerami na całym świecie na rzecz pomyślnego wyniku negocjacji COP28, co doprowadziło do globalnego zobowiązania do podwojenia poprawy efektywności energetycznej, potrojenia zdolności w zakresie energii odnawialnej i odejścia od paliw kopalnych w ramach globalnego przeglądu.

Myślę, że wywiązałem się ze zobowiązań, które podjąłem 12 miesięcy temu, kiedy byłem wysłuchiwany w Parlamencie jako kandydat na komisarza i zapewniam, że tak będzie ponownie, jeśli Parlament obdarzy mnie swoim zaufaniem. Jeśli moja kandydatura na komisarza ds. klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu zostanie zatwierdzona, zrobię wszystko, co w mojej mocy, aby utrzymać kurs prowadzący do osiągnięcia neutralności klimatycznej przy jednoczesnym rozwijaniu naszej gospodarki.

W tym kontekście ważne jest stworzenie korzystnych warunków transformacji dla naszych przedsiębiorstw. Narzędzia takie jak mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) będą wspierać ambitniejsze cele klimatyczne UE i sprawią, że działania w dziedzinie klimatu nie będą podważane przez przenoszenie produkcji do krajów o mniej ambitnej polityce klimatycznej. Pomogę w realizacji kolejnego etapu tej transformacji. Obejmie to wniosek dotyczący zapisania w Europejskim prawie o klimacie celu redukcji emisji netto o 90 % do 2040 r. Zapewnienie konkurencyjności i sprawiedliwej transformacji umożliwi nam osiągnięcie celu na 2040 r. Będę również dążył do opracowania europejskiego planu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, zgodnie z wytycznymi politycznymi przewodniczącej wybranej na kolejną kadencję i w oparciu o nasze prace w zakresie odporności na zmianę klimatu, gotowości i zarządzania ryzykiem. Nasze wysiłki na rzecz łagodzenia zmiany klimatu przy jednoczesnym dostosowaniu się i przygotowaniu się na nią dają nam możliwość stania się liderami gospodarczymi. W związku z tym wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej oraz w porozumieniu z innymi zainteresowanymi komisarzami opracuję „Pakt dla czystego przemysłu”, koncentrując się na dekarbonizacji, czystych technologiach i zachęcaniu do inwestycji.

Jestem przekonany, że obszar opodatkowania odgrywa zasadniczą rolę we wspieraniu konkurencyjności, dobrobytu i sprawiedliwości i we wdrażaniu dwojakiej transformacji. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dołożę wszelkich starań, aby znaleźć sposoby wspierania tych celów przez nasze systemy podatkowe. W szczególności będę pracował nad opodatkowaniem energii i środkami podatkowymi, które zachęcają do korzystania z czystych technologii, a także zbadam, w jaki sposób kontynuować ekologizację systemów VAT. Sprawiedliwość podatkowa jest powiązana ze zwalczaniem oszustw podatkowych, uchylania się i unikania opodatkowania. W związku z tym będę dążyć do utrzymania najwyższego poziomu ambicji w Europie. W uzupełnieniu naszych wysiłków unijnych, będę współpracować z państwami członkowskimi nad wdrożeniem globalnego porozumienia w sprawie międzynarodowej reformy podatkowej.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę zaszczycony i dumny, że dołączę do kolegium kierowanego przez przewodniczącą Komisji, która przeszła do historii w 2019 r. jako pierwsza kobieta na tym stanowisku. W całej mojej karierze zawodowej wspierałem równouprawnienie płci, w tym poprzez zapewnienie równowagi płci w moich zespołach. Jednak różnorodność to coś więcej niż równość płci. Różnicowane zespoły osiągają najlepsze wyniki, w związku z czym będę promował różnorodność tam, gdzie to możliwe. Jako ojciec jestem świadomy, że częścią mojej odpowiedzialności jako rodzica, ale także jako osoby pełniącej służbę publiczną, jest zapewnienie, by nasze dzieci odziedziczyły taki kontynent – i całą planetę – gdzie będą mogły żyć w dobrobycie i szczęściu. W tym celu ich głosy muszą zostać wysłuchane. W ramach mojej obecnej roli regularnie rozmawiałem z młodymi ludźmi – ambasadorami Paktu na rzecz Klimatu, rolnikami czy też osobami zaangażowanymi w określoną kwestię – na temat polityki klimatycznej, aby mieć pewność, że ich perspektywy zostaną uwzględnione. Zobowiązuję się do dalszego angażowania młodych ludzi dzięki dialogom z młodzieżą, które rozpoczną w trakcie pierwszych 100 dni mojej kadencji.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę działał w pełni zgodnie z literą i duchem traktatów oraz z kodeksem postępowania komisarzy. Nie będę przyjmował instrukcji od rządu ani innych podmiotów oraz zawsze będę działał w interesie Unii Europejskiej. W przypadku wystąpienia sytuacji, która mogłaby prowadzić do konfliktu interesów, lub gdy moja bezstronność mogłaby zostać zakwestionowana, natychmiast poinformuję o tym przewodniczącą. Moja deklaracja interesów jest jawna i kompletna i zobowiązuję się dopilnować, aby była ona aktualizowana w przypadku zmiany mojej sytuacji osobistej.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pan zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Panu departamentów? W jakim zakresie uznaje Pan swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pan w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pan gotowy udostępnić Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Ściśle współpracując z Parlamentem Europejskim w mojej obecnej roli komisarza ds. działań w dziedzinie klimatu, bezpośrednio doświadczyłem przywództwa, wiedzy fachowej i zaangażowania Parlamentu w realizację naszego programu działań w dziedzinie klimatu do 2050 r. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, ponownie zobowiązę się do współpracy z Parlamentem i pełnego poszanowania jego instytucjonalnej roli i praw w dziedzinie klimatu, neutralności emisyjnej, czystego wzrostu gospodarczego i opodatkowania. Dopilnuję również, aby podlegające mi służby działały w tym samym duchu współpracy i szacunku wobec roli Parlamentu w odpowiednich obszarach polityki.

Pod kierownictwem przewodniczącej będę ściśle współpracować ze wszystkimi członkami kolegium. Aby zapewnić pełną spójność i konsekwencję naszych prac, kluczowa będzie dla mnie ścisła współpraca zarówno z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, jak i z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej, a także współpraca z innymi komisarzami, w tym w zakresie usług finansowych, ochrony środowiska i odporności wodnej, rolnictwa, energii, transportu, handlu i uproszczenia.

Zawsze byłem zdania, że dążenie do wspólnych celów i zapewnienie pomyślnych wyników opiera się na regularnym dialogu, współpracy, wzajemnym zaufaniu i przejrzystości w możliwie najszerszym zakresie. W pełni zobowiązuję się do współpracy w dobrej wierze z Parlamentem Europejskim zgodnie z porozumieniem ramowym. Dotyczy to Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI), Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON) i jej Podkomisji do Spraw Podatkowych (FISC), Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) oraz wszelkich innych komisji zainteresowanych klimatem, zeroemisyjnością netto, czystym wzrostem i opodatkowaniem oraz potrzebą dialogu.

Zdobywszy doświadczenie w wielu różnych bezpośrednich kontaktach z Parlamentem, kontakty te uważam nie tylko za obowiązek instytucjonalny, ale także za podstawę naszych stosunków i skutecznego kształtowania i wdrażania polityki. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę nadal uczestniczyć w debatach parlamentarnych i współpracować z Parlamentem i jego posłami w różnych formatach w obszarach, za które będę odpowiedzialny. Zobowiązuję się do wykonywania roli Komisji w procesie legislacyjnym, w tym podczas posiedzeń trójstronnych między Parlamentem, Radą i Komisją, przy pełnym poszanowaniu porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz porozumienia ramowego między naszymi dwiema instytucjami. Jako bezstronny mediator będę traktował Parlament i Radę na równych zasadach i przekazywał im informacje i dokumenty z poszanowaniem ich praw i obowiązków instytucjonalnych wynikających z traktatów UE.

Zgodnie z porozumieniem ramowym zobowiązuję się również dołożyć wszelkich starań, aby Komisja odpowiadała na rezolucje Parlamentu Europejskiego w ramach mojego zakresu kompetencji w ciągu trzech miesięcy. W swoich wytycznych politycznych wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca zobowiązała się do dalszego zacieśniania współpracy Komisji z Parlamentem w zakresie rezolucji na podstawie art. 225 poprzez udział komisarzy w zorganizowanych dialogach z komisjami parlamentarnymi na temat tych rezolucji. Zobowiązuję się do zapewnienia tego dialogu w obszarach, za które będę odpowiedzialny. Jak już wykazałem w moich licznych formalnych i nieformalnych kontaktach z Parlamentem, nadal będę brał udział w spotkaniach i odpowiadał na pisma i pytania posłów w miarę moich możliwości i w jak najkrótszym czasie. Aktywna współpraca z Parlamentem Europejskim w całym spektrum politycznym przed negocjacjami COP28 i w ich trakcie oraz we wszystkich innych kwestiach, za które jestem odpowiedzialny, była ważna nie tylko dla mnie osobiście, ale również dla powodzenia naszych wspólnych działań, zatem nadal będę w nią zaangażowany. Będę monitorować egzekwowanie i wdrażanie polityki wchodzącej w zakres moich kompetencji oraz informować o tym właściwe komisje parlamentarne.

Dzięki doświadczeniu zdobytemu jako niderlandzki senator w latach 2011–2017, następnie jako minister finansów, minister spraw zagranicznych i wicepremier, a obecnie jako komisarz europejski, jestem w pełni świadomy znaczenia dobrych stosunków roboczych i regularnych interakcji. Dlatego zawsze starałem się proaktywnie nawiązywać kontakty z posłami do Parlamentu, budować zaufanie i współpracować na rzecz szerokiego poparcia. Z moich doświadczeń wynika, że pomogło to w wypracowaniu rozwiązań nie tylko w ramach regularnych procesów ustawodawczych, ale także pozwoliło na zbudowanie niezbędnego zaufania i szacunku, które są jeszcze bardziej potrzebne w sytuacjach pilnych lub przy podejmowaniu ważnych decyzji politycznych, takich jak zajęcie się pandemią COVID-19, udzielenie wsparcia Ukrainie i zarządzenie skutkom rosyjskiej wojny napastniczej.

Zdam sobie sprawę że, jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, możemy czasem znaleźć się w sytuacji, w której znalezienie rozwiązania i osiągnięcie porozumienia będzie stanowiło wyzwanie. Są to jednak te momenty w polityce, w których otwarta, ufna i pełna szacunku wymiana może pomóc w znalezieniu wspólnej płaszczyzny. Moje drzwi zawsze były i pozostaną otwarte i cieszę się, że wielu z Państwa sprawdziło, czy wywiązuję się z zobowiązania, które podjąłem rok temu.

Pod hasłem współpracy na rzecz Europy i bliższej współpracy z Europejczykami wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca wraz ze swoim nowym kolegium rozpoczęła pracę Komisji, która jest w większym stopniu i częściej obecna w terenie i w większej liczbie regionów. W pełni podzielam ten program. Parlament Europejski, jako jedyna instytucja wybierana bezpośrednio przez obywateli wszystkich 27 państw członkowskich, reprezentuje ich wyjątkowy głos. Zobowiązuję się regularnie i w miarę możliwości odwiedzać państwa członkowskie na szczeblu lokalnym – w miastach, wsiach, na obszarach wiejskich i oddalonych – aby spotykać się z obywatelami, a następnie omawiać z Państwem ich potrzeby i cele. Z mojego doświadczenia w moich poprzednich rolach w służbie publicznej, a także obecnie w roli komisarza europejskiego wynika, że takie spotkania należały do najbardziej wzbogacających i perspektywicznych. Dialog, szacunek i duch uczciwej współpracy są dla mnie najważniejszymi wartościami w służbie na rzecz interesu publicznego. Zobowiązuję się do przestrzegania ich w mojej pracy z Państwem nad klimatem, zeroemisyjnością netto, czystym wzrostem, opodatkowaniem i innymi kwestiami.

Pytania Komisji Gospodarczej i Monetarnej

Opodatkowanie przedsiębiorstw i zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania

3. Jak zamierza Pan wspierać konkurencyjność w UE za pomocą polityki podatkowej, by zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów podatkowych i obciążenia podatkowe, zwłaszcza dla mniejszych przedsiębiorstw, a jednocześnie kontynuować walkę z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania? Jaką strategię chce Pan stosować, by mimo zasady jednomyślności w Radzie móc doprowadzić do przyjęcia wspólnych inicjatyw UE dotyczących opodatkowania osób prawnych (np. DEBRA, HOT i BEFIT) oraz wniosków dotyczących walki z unikaniem opodatkowania, np. z nadużywaniem firm przykrywek w UE? Czy przedstawi Pan wniosek służący temu, by aktywa i waluty cyfrowe nie stały się narzędziem uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania?

Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę pracować nad inicjatywami podatkowymi UE, które odegrają zasadniczą rolę we wspieraniu konkurencyjności, dobrobytu i sprawiedliwości społecznej Europy, a jednocześnie będę kontynuować walkę z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania.

Zrównoważony dobrobyt i konkurencyjność Europy są priorytetami programu politycznego Komisji Europejskiej na nadchodzące lata. Aby je osiągnąć, prowadzenie działalności gospodarczej w Europie powinno stać się łatwiejsze i szybsze, zwłaszcza dla MŚP. Dlatego też zadaniem każdego komisarza będzie zmniejszenie obciążeń administracyjnych i zwiększenie uproszczenia. Planuję realizować ten program poprzez nadanie priorytetu pracom niezbędnym do uproszczenia i skonsolidowania istniejących unijnych przepisów dotyczących opodatkowania osób prawnych. Dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny ma kluczowe znaczenie dla naszej konkurencyjności, przy czym musimy dotrzymać kroku zmianom na konkurencyjnych rynkach światowych. W tym celu zajmiemy się, w razie potrzeby, niespójnym zbiorem przepisów dotyczących podatku od osób prawnych w UE. Będę kontynuować prace nad reformą opodatkowania osób prawnych zgodnie z moim pismem określającym zadania w celu uproszczenia ram prawnych, usunięcia przeszkód ograniczających zdolność naszych przedsiębiorstw do zwiększania skali działalności oraz z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu możliwości rynku wewnętrznego.

Zacznę od przeprowadzenia testów warunków skrajnych obecnego dorobku prawnego UE w dziedzinie podatków w celu zidentyfikowania i wyeliminowania niespójności, takich jak nakładanie się przepisów, sprzeczności lub nieaktualne przepisy, np. poprzez przeprowadzenie ocen obowiązującego prawodawstwa, aby przetestować skuteczność, wydajność, przydatność, spójność i wartość dodaną obecnych dyrektyw w sprawie podatków bezpośrednich. Do tej pory Komisja rozpoczęła oceny dwóch dyrektyw w dziedzinie podatków bezpośrednich – dyrektywy w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania (ATAD) i dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej (DAC). Działania te będą częścią szerszego programu mającego na celu uporządkowanie dorobku prawnego UE w zakresie podatków bezpośrednich tam, gdzie jest to niezbędne, oraz przyczynią się do większego uproszczenia i zmniejszenia obciążeń zgodnie ze zobowiązaniem przewodniczącej do ograniczenia obowiązków sprawozdawczych o co najmniej 25%, a w przypadku MŚP – o 35%. Analiza dyrektyw pozwoli zidentyfikować potencjalne przypadki nakładania się przepisów, ale także luki i obszary, w których prawodawstwo mogłoby zyskać na jaśniejszym sformułowaniu lub wzmocnieniu przepisów.

Do lepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego przyczyni się również stworzenie ram dla krajobrazu podatkowego odpornego na oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania. Ponieważ technologie i okoliczności stale ewoluują i oferują nowe możliwości unikania opodatkowania i uchylania się od niego, zamierzam kontynuować działania służące wdrażaniu i egzekwowaniu unijnych przepisów dotyczących podatków bezpośrednich. Globalne porozumienie w sprawie międzynarodowej reformy podatkowej, które wprowadza globalną minimalną efektywną stawkę podatkową dla dużych grup przedsiębiorstw było historycznym osiągnięciem. Oprócz gromadzenia informacji podatkowych niezbędne jest wyeliminowanie lub złagodzenie luk podatkowych. W tym względzie UE może wspierać administracje podatkowe, dzieląc się najlepszymi praktykami i opracowując rygorystyczne metody obliczania luk podatkowych.

Specjalna procedura ustawodawcza wymagająca jednomyślnej zgody państw członkowskich stanowi wyzwanie dla tworzenia polityki podatkowej UE. Jest ona ważna dla państw członkowskich ze względu na utrzymanie suwerenności w kwestiach bezpośrednio wpływających na ich gospodarki i budżety. To z kolei wyjaśnia niechęć państw członkowskich do zmiany procesu decyzyjnego Rady w kwestiach podatkowych na głosowanie większością kwalifikowaną. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dołożę wszelkich starań, aby moje prace nad wnioskami dotyczącymi opodatkowania osób prawnych nadal przynosiły rezultaty dzięki odpowiedniej komunikacji ze wszystkimi państwami członkowskimi.

Warto zauważyć, że podczas kadencji poprzedniej Komisji państwa członkowskie jednogłośnie uzgodniły kilka ważnych wniosków dotyczących podatków bezpośrednich; w tym dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej 7 (platformy cyfrowe) i 8 (transakcje na kryptoaktywach), dyrektywę w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania międzynarodowych grup przedsiębiorstw oraz dużych grup krajowych w Unii (filar II), a ostatnio dyrektywę w sprawie szybszego i bezpieczniejszego mechanizmu ulg w nadmiernym podatku u źródła (FASTER).

Propozycja rozwiązania problemu uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego (DEBRA) nie była aktywnie omawiana w Radzie od 2022 r. Przeanalizuję gotowość państw członkowskich do ponownego rozważenia tej inicjatywy w świetle priorytetowego traktowania konkurencyjności w nowej kadencji oraz ambicji stworzenia unii oszczędności i inwestycji. Ponadto będę pracować nad określeniem innowacyjnych rozwiązań na rzecz spójnych ram podatkowych w sektorze finansowym UE w celu wsparcia dalszej integracji sektora finansowego, ułatwienia operacji transgranicznych oraz wspierania cyfryzacji i innowacji. Komisja rozpoczęła już badanie mające na celu przeanalizowanie możliwych sposobów opodatkowania sektora finansowego.

Wniosek „Działalność gospodarcza w Europie: Ramy opodatkowania dochodu” (BEFIT) jest projektem długoterminowym. Opracowanie wspólnych ram opodatkowania osób prawnych w UE od wielu lat jest i nadal będzie celem priorytetowym. W nadchodzących latach być może będziemy musieli spojrzeć na ten wniosek przez pryzmat naszych doświadczeń z filarem II, który już zaczął zmieniać międzynarodowy krajobraz podatkowy.

Zdaję sobie sprawę z trudności związanych z klasyfikacją kryptoaktywów, ich wyceną i zarządzaniem nimi. Może to stanowić wyzwanie dla administracji podatkowych dążących do ich sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania. Służby Komisji współpracowały z państwami członkowskimi w celu ułatwienia i wspierania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w tej dziedzinie. Wraz z rozporządzeniem w sprawie rynków kryptoaktywów (MICA), które będzie regulować emitentów kryptoaktywów i podmioty świadczące usługi związane z kryptoaktywami, dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (DAC 8) zwiększy przejrzystość podatkową transakcji związanych z kryptoaktywami oraz zmniejszy ryzyko

oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania. Jesteśmy gotowi przyjrzeć się bliżej tym kwestiom w razie potrzeby.

Otwarte ramy OECD/G-20 dotyczące erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (IF) – porozumienie w sprawie filaru pierwszego i drugiego

4. Porozumienie OECD w sprawie filaru II dotyczące minimalnej efektywnej stawki podatkowej w wysokości 15% obejmuje wyłączenia, które mogą umożliwić agresywne planowanie podatkowe. Co zrobi Pan, by rozwiązać problem przenoszenia zysków przedsiębiorstw i szkodliwej konkurencji podatkowej (wewnątrz UE oraz między UE a państwami trzecimi), biorąc pod uwagę wyłączenia wynikające z globalnego porozumienia podatkowego? Czy Komisja Europejska zamierza przedstawić wniosek, jeżeli wystarczająca liczba państw nie ratyfikuje konwencji o pracy na morzu w ramach porozumienia w sprawie filaru I?

Ograniczenie agresywnego planowania podatkowego przez duże grupy przedsiębiorstw jest najważniejszym celem porozumienia w sprawie filaru II i zostało wyraźnie odzwierciedlone w modelowych zasadach OECD i unijnej dyrektywie w sprawie filaru II („P2D”). Przepisy te są częścią poważnej reformy, której celem jest ograniczenie konkurencji w zakresie stawek podatku od osób prawnych poprzez ustanowienie minimalnego poziomu opodatkowania na szczeblu globalnym.

Według najnowszych dostępnych danych OECD ([The Global Minimum Tax and the taxation of MNE profit | OECD](#)) dzięki filarowi II wygenerowane zostaną szacowane dochody w wysokości 155–192 mld USD rocznie (w oparciu o dane z okresu 2017–2020). Oczekuje się, że około dwie trzecie tych dochodów będzie pochodzić bezpośrednio z podatku minimalnego, a około jedna trzecia powstanie pośrednio poprzez zmniejszenie przenoszenia zysków.

Pięć lat temu było niemal nie do pomyślenia, że globalne porozumienie w sprawie zapewnienia skutecznego minimalnego opodatkowania przedsiębiorstw międzynarodowych jest możliwe. Wyłączenia stanowiły integralny element uzgodnionego pakietu kompromisowego. Wyłączenie substratu majątkowo-osobowego ma na celu uwzględnienie sytuacji, w których ryzyko agresywnej praktyki jest ograniczone ze względu na wysoką obecność substratu. Porozumienie zawiera już ścieżkę stopniowej redukcji i zostało starannie wynegocjowane.

Obecnie kluczowe znaczenie ma zachęcenie jak największej liczby jurysdykcji do wdrożenia ram filaru II. Komisja angażuje się w promowanie filaru II na różnych forach (OECD, ONZ itp.). Oczekuje się, że do 2025 r. około 90% przedsiębiorstw międzynarodowych objętych zakresem stosowania będzie podlegać nowemu minimalnemu podatkowi w oparciu o jurysdykcje, które wdrożyły lub ogłosiły wdrożenie przepisów. Nie jest to jednak wystarczające do zachowania integralności systemu. Niezbędne jest zapewnienie, aby od 2025 r. tzw. mechanizm ochronny (zasada niedostatecznie opodatkowanych zysków – UTPR) obejmował podatników w jurysdykcjach niewdrażających i skutkowało poddaniem opodatkowaniu jurysdykcji nisko opodatkowanych. Jest to decydujący element ram filaru II, który może zagwarantować, że przepisy nie będą działały ze szkodą dla jurysdykcji wdrażających.

W związku z tym będę nadal zachęcać wszystkie zaangażowane jurysdykcje do wdrożenia przepisów lub do szybkiego podjęcia współpracy w zakresie skutecznej wymiany informacji, aby umożliwić stosowanie filaru II przez jurysdykcje, które do niego przystąpiły. Zasadnicze znaczenie będzie miało jednolite i skoordynowane stosowanie przepisów. Wszystkie wysiłki podejmowane ostatnio na szczeblu OECD i na forum jej otwartych ram idą w tym kierunku. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zaangażuję się we współpracę ze wszystkimi ważnymi podmiotami, w szczególności ze Stanami Zjednoczonymi. Ponadto w przypadku obchodzenia przepisów, na przykład niedokładnej lub wręcz fałszywej sprawozdawczości, państwa członkowskie będą musiały wykorzystać swoje uprawnienia w zakresie oceny i egzekwowania przepisów, aby zagwarantować sprawne funkcjonowanie filaru II.

Chciałbym również zauważyć, że oprócz działań związanych z filarem II Komisja kontynuuje szersze wysiłki na rzecz rozwiązania problemu agresywnego planowania podatkowego, na przykład poprzez wniosek UNSHELL, który jest rozpatrywany w Radzie od 2021 r.

Jeśli chodzi o filar I, dostrzegam pilną potrzebę sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania gospodarki cyfrowej. Obecne międzynarodowe przepisy podatkowe zostały opracowane z myślą o przedsiębiorstwach fizycznie obecnych w danym państwie i nie uwzględniają w odpowiedni sposób wartości tworzonej przez cyfrowe modele biznesowe. Komisja zdecydowanie popiera prace w otwartych ramach OECD/G-20, ponieważ rozwiązanie wielostronne jest lepsze niż mnożenie rozwiązań krajowych. Pod tym celem podpisało się pierwotnie

około 140 jurysdykcji. Ja osobiście też go popieram.

Wielostronna konwencja OECD jest gotowa i nie jest już przedmiotem dyskusji. Musimy teraz dojść do porozumienia w sprawie kwoty B (uproszczenie niektórych zasad dotyczących cen transferowych), aby odblokować cały pakiet. Jest to trudne zadanie, o czym świadczy ciągle odraczanie porozumienia. Uważam jednak, że nie jest to zadanie niemożliwe w świetle tego, co już zostało osiągnięte.

Będę nadal się angażował w wielostronne podejście do opodatkowania działalności cyfrowej. W interesie społeczności światowej byłoby zapewnienie szybkiego i skoordynowanego rozwiązania w ramach filaru I. Służby Komisji odpowiedzialne za opodatkowanie odgrywają aktywną rolę w dyskusjach na temat przyszłej konwencji ramowej ONZ o międzynarodowej współpracy podatkowej, która najprawdopodobniej będzie miała szeroki zakres.

Należy również wspomnieć istotne prace przeprowadzone w ramach Grupy ds. Kodeksu Postępowania w zakresie Opodatkowania Działalności Gospodarczej w odniesieniu do unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, odzwierciedlające ambicję Komisji, by promować międzynarodowe standardy dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych na całym świecie. Dzięki tym pracom zmieniono lub wycofano 160 szkodliwych systemów podatkowych w ponad 60 krajach. Komisja odgrywa wiodącą rolę w proponowaniu zmian dotyczących kryteriów umieszczania w wykazie unijnym, które muszą ciągle ewoluować, aby nadążać za nowymi wyzwaniami. Uznaję potrzebę kontynuowania walki z nadużyciami podatkowymi i jestem gotowy pracować nad większą globalną koordynacją w tej dziedzinie.

Opodatkowanie ekologiczne

5. Pytanie o Pana zadania dotyczące klimatu i opodatkowania: Jak wykorzysta Pan opodatkowanie do realizacji celów klimatycznych i jakie inicjatywy podejmie Pan, by ocenić politykę opodatkowania energii? Czy przedstawi Pan nowy wniosek w sprawie dyrektywy o opodatkowaniu energii, uwzględniający sugestie ze sprawozdania Draghiego? Jak zamierza Pan utrzymać cel redukcji emisji o 90% do 2040 r. w związku z trwającymi w Radzie negocjacjami nad zmianą dyrektywy o opodatkowaniu energii? Czy w trakcie tej kadencji zaproponuje Pan środki służące skuteczniejszemu opodatkowaniu lotnictwa i transportu morskiego?

Jestem przekonany, że opodatkowanie jest kluczowym instrumentem cenowym służącym realizacji celów klimatycznych. Może ono działać jako katalizator transformacji, zachęcając osoby fizyczne i przedsiębiorstwa do dokonywania bardziej zrównoważonych wyborów. Unijne podatki na ochronę środowiska nie są jednak obecnie zharmonizowane, co prowadzi do nierównego opodatkowania w dziedzinie ochrony środowiska i emisji dwutlenku węgla we wszystkich państwach członkowskich. Ten brak spójności wprowadza w błąd i osłabia skuteczność naszej polityki klimatycznej. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza ds. podatków i klimatu zostanie zatwierdzona, będę w stanie w optymalny sposób wykorzystać dostępne narzędzia i zapewnić dostosowanie polityki podatkowej do celów klimatycznych. W tym celu zamierzam zaangażować się w dyskusje z państwami członkowskimi na rzecz bardziej zrównoważonego i spójnego podejścia do opodatkowania ekologicznego. Dzięki współpracy możemy stworzyć bardziej wyrównane warunki działania i zapewnić, aby wszystkie państwa członkowskie przestrzegały założeń naszej wspólnej polityki klimatycznej i środowiskowej. Istnieje na przykład możliwość szerszego stosowania podatków ekologicznych, aby egzekwować zasadę „zanieczyszczający płaci”.

Opodatkowanie produktów energetycznych i energii elektrycznej w UE obejmuje podatki wykraczające poza zakres dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. W sprawozdaniu Draghiego stwierdzono, że podatki energetyczne są częścią szerszego systemu opłat, należności i kosztów sieci. Doskonale zdają sobie sprawę z wpływu cen energii na konkurencyjność przemysłu UE i jestem zaniepokojony ich wpływem na przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe. Wraz z komisarzem ds. energii i mieszkalnictwa przeanalizujemy zalecenia zawarte w sprawozdaniu Draghiego, w tym rozwiązania oparte na współpracy między państwami członkowskimi w celu wzmocnienia rynku wewnętrznego i zapewnienia, aby podatki, opłaty i należności nie miały negatywnego wpływu na ceny energii i konkurencyjność przemysłu UE, przy jednoczesnym wspieraniu celów w zakresie czystej transformacji.

Proponowany przegląd dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, stanowiący ostatnią nieprzyjętą jeszcze część pakietu „Gotowi na 55” i który jest obecnie przedmiotem negocjacji w Radzie i Parlamencie Europejskim, ma na celu unowocześnienie tych ram poprzez dostosowanie ich do celów UE w zakresie klimatu i energii. Jednym z najważniejszych aspektów jest wprowadzenie systemu klasyfikacji, w którym bardziej zanieczyszczające produkty są opodatkowane w większym stopniu, co zachęca do korzystania z czystszej energii, oraz wprowadzenie

nowych produktów, takich jak amoniak i wodór. W celu dalszego promowania wykorzystania energii elektrycznej państwa członkowskie mogłyby obniżyć opodatkowanie energii elektrycznej dostarczanej do elektrycznych pojazdów, samolotów lub statków (na lądzie) do zera. Przegląd zaktualizuje również strukturę stawek podatkowych, ograniczy zakres krajowych zwolnień i odstępstw podatkowych umożliwiających obniżki poniżej stawek minimalnych oraz zapewni większą harmonizację w całej UE, przy jednoczesnym zachowaniu zdolności państw członkowskich do generowania dochodów. Przegląd dyrektywy w sprawie opodatkowania energii wesprze UE w osiąganiu jej celów w zakresie redukcji emisji poprzez promowanie stosowania bardziej zrównoważonych lub odnawialnych paliw, przy jednoczesnym wspieraniu konkurencyjnego, sprawiedliwego społecznie i zrównoważonego wzrostu gospodarczego w UE. Kryzys energetyczny uwypuklił zależność UE od paliw kopalnych z państw trzecich. Zmieniona dyrektywa w sprawie opodatkowania energii odegra zasadniczą rolę we wspieraniu przejścia z importowanych źródeł energii na energię, która może być produkowana w UE, taką jak energia ze źródeł odnawialnych, czyniąc UE mniej podatną na wstrząsy na rynku międzynarodowym związane z dostawami z państw trzecich i mniej zależną od zewnętrznych źródeł energii.

Komisja będzie nadal współpracować z Radą w celu osiągnięcia kompromisu, dążąc jednocześnie do zagwarantowania wysokiego poziomu ambicji. Przyjęcie zmienionej dyrektywy w sprawie opodatkowania energii może przyczynić się do osiągnięcia celu redukcji emisji netto o 90% do 2040 r.

Jeśli chodzi o opodatkowanie w sektorze lotniczym i morskim, działania w tych sektorach są dla mnie niezmiernie ważne. Aby utrzymać ogólną konkurencyjność gospodarki europejskiej, musimy zaangażować wszystkie sektory w osiąganie naszych globalnych celów w zakresie redukcji emisji. W przeciwnym razie obciążenie będzie zbyt wysokie dla tych sektorów, które nie są zwolnione. Wniosek dotyczący przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii ma na celu zniesienie obowiązkowego wyłączenia mającego zastosowanie do paliwa lotniczego i morskiego. Zmiana ta umożliwi zróżnicowanie stawek podatkowych dla poszczególnych paliw w zależności od ich efektywności środowiskowej. Dałoby to zrównoważonym paliwom lotniczym oraz zrównoważonym i zaawansowanym paliwom dla statków przewagę nad paliwami kopalnymi i pomogłoby pobudzić inwestycje w produkcję i dostawy zrównoważonych paliw transportowych w Europie. Dla niektórych państw członkowskich jest to politycznie wrażliwy temat. Niezbędne są działania na szczeblu międzynarodowym. W odniesieniu do sektora lotnictwa Komisja zdecydowanie popiera inicjatywy takie jak grupa zadaniowa ds. globalnych podatków solidarnościowych oraz mechanizm kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego pod auspicjami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO). Oczekujemy, że ICAO wprowadzi system obejmujący loty poza EOG, co zapewni skuteczną redukcję emisji. W związku z tym szczególną uwagę należy zwrócić na zbliżające się Zgromadzenie ICAO w 2025 r. W przeciwnym razie Komisja powinna zaproponować rozszerzenie ETS na odloty, jak już stwierdzono w prawie UE, aby zagwarantować, że wszystkie sektory gospodarki przyczynią się do osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r. Komisja popiera również przyjęcie ambitnego mechanizmu ustalania cen gazów cieplarnianych dla sektora morskiego pod auspicjami Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO). Jednocześnie unijny system handlu uprawnieniami do emisji (ETS) określa już cenę emisji CO₂ z transportu lotniczego i morskiego, a jednocześnie przeciwdziała ryzyku uchylania się od opodatkowania.

W dziedzinie transportu pasażerskiego powszechnie jest obecnie stosowanie zerowych stawek VAT, w szczególności w międzynarodowym transporcie lotniczym i morskim, niezależnie od ich wpływu na środowisko. Uznając potrzebę pogodzenia zrównoważonego transportu z połączeniami transportowymi i przystępnością cenową, opodatkowanie sektora lotnictwa jest częścią szerszej refleksji, którą Komisja rozpoczęła nad przyszłością VAT. Dyskusja ta obejmuje również procedury szczególne VAT, w tym procedury mające zastosowanie do biur podróży i przewoźników transportu pasażerskiego, jak podkreślono w sprawozdaniu Enrico Letty w sprawie jednolitego rynku.

Aby uzupełnić wysiłki na rzecz dekarbonizacji przemysłu, istnieje również możliwość lepszego wykorzystania narzędzi polityki podatkowej w celu przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej i degradacji środowiska. Względny brak postępów w zakresie opodatkowania ekologicznego oznacza, że konsumenci kupują obecnie zbyt wiele produktów zanieczyszczających środowisko i nie przechodzą na czystsze alternatywy, takie jak produkty pochodzące z recyklingu, tam gdzie byłoby to efektywne ekonomicznie i społecznie pożądane. Podobnie przedsiębiorstwa wykorzystujące czyste technologie mogą nie przyciągać finansowania, podczas gdy zanieczyszczające przedsiębiorstwa czerpią korzyści z nieefektywnie niskich kosztów kapitałowych. Służby Komisji pracują nad określeniem luk w polityce. W związku z tym jest zbyt wcześnie, aby określić konkretne instrumenty polityczne – czy to środki prawa miękkiego, takie jak zalecenia, czy bardziej ambitne środki, na przykład wprowadzenie unijnych minimów dla podatków ekologicznych innych niż podatki energetyczne – ale mogą zobowiązać się do bardziej zdecydowanego nacisku na środki rynkowe w celu bardziej kompleksowego rozwiązania kwestii środowiskowych.

Podsumowując, opodatkowanie będzie odgrywać kluczową rolę w osiągnięciu celów klimatycznych UE. Będę ściśle współpracować z Państwem, służbami Komisji i państwami członkowskimi, aby osiągnąć równowagę, która odzwierciedla zarówno nasze ambicje środowiskowe, jak i potrzeby gospodarcze naszych obywateli, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności naszego przemysłu.

Pytania Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

6. Co robi Pan w ramach dyplomacji klimatycznej UE, by zapewnić wspólne starania wszystkich stron, zwłaszcza największych i wschodzących gospodarek, o zwiększenie skali działań na rzecz osiągnięcia długoterminowego celu porozumienia paryskiego? Jakie są Pana priorytety na COP29? Jakie konkretne środki zaproponuje Pan w związku z porozumieniem COP28 w sprawie odejścia od paliw kopalnych w energetyce? Zgodnie z pismem określającym Pańskie zadania opracuje Pan unijne ramy stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych. Jak zamierza Pan wdrożyć te ramy, by spełnić wymóg zapisany w 8. EAP, a jednocześnie zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i zmniejszyć uzależnienie?

Głównym celem **unijnej dyplomacji klimatycznej** jest stymulowanie ambicji i inwestycji. Chcemy zachęcić nasze kraje partnerskie do określenia i osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych zgodnych z celami porozumienia paryskiego. Skuteczne działania UE na rzecz redukcji emisji oznaczają, że obecnie odpowiadamy jedynie za 6% światowych emisji. Konieczne jest zajęcie się pozostałymi 94% w celu ochrony naszego klimatu i planety. Zbliżająca się aktualizacja ustalonych na poziomie krajowym wkładów państw będzie miała kluczowe znaczenie dla realizacji konsensusu COP28 z ZEA oraz globalnego przeglądu uzgodnionego w Dubaju. Na potrzeby COP30 w Brazylii i z myślą o przyszłości, wraz z pozostałymi członkami kolegium ustalimy naszą globalną wizję w zakresie klimatu i energii.

Konkretnie rzecz ujmując, będę promować ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych jako zasadniczy element szerszego zestawu środków politycznych służących osiągnięciu celów porozumienia paryskiego. Może to stworzyć warunki rynkowe, które wzmocnią uzasadnienie biznesowe dla dekarbonizacji i przyspieszą transformację, generując jednocześnie dochody, które można ponownie zainwestować w dekarbonizację i transformację. Globalne ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych pomoże również stworzyć równe warunki działania dla przedsiębiorstw. Unijny system handlu uprawnieniami do emisji jest modelem dla wielu aspirujących systemów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych. Od czasu jego uruchomienia w 2005 r. przyczynił się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o ponad 47% w objętych nim sektorach. Chcemy podzielić się naszym doświadczeniem i wiedzą, aby zachęcić więcej państw do wdrożenia skutecznej polityki ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych. W związku z tym chcę zwiększyć nasze zaangażowanie we wspieranie partnerów w ustanawianiu solidnych systemów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych i rynków uprawnień do emisji dwutlenku węgla w ramach szerszej kombinacji polityki klimatyczno-energetycznej, w oparciu o istniejącą współpracę. Powołana przeze mnie niedawno **grupa zadaniowa ds. międzynarodowego ustalania opłat emisyjnych i dyplomacji dekarbonizacyjnej** może potencjalnie zmienić reguły gry w odniesieniu do wspomnianych wcześniej 94% emisji. Podobnie jak w przypadku UE, ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych może być najbardziej skutecznym środkiem, jaki inne państwa mogą podjąć. Coraz większa liczba państw, w tym większość państw grupy G-20, stosuje już bądź analizuje politykę ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych również w odpowiedzi na mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂. Do tej pory wdrożono już 75 instrumentów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych obejmujących 24% światowych emisji. Polityki te często jednak mają niskie ambicje, niskie ceny i ograniczony zasięg, podczas gdy niektórzy duzi emitenci nadal pozostają w tyle.

Warunkiem wstępnym każdej konstruktywnej rozmowy z innymi dużymi i nowymi emitentami jest przykład i sukces własnych działań UE w dziedzinie klimatu. **Wiarygodność UE na arenie międzynarodowej opiera się na naszych działaniach wewnętrznych**, w tym na środkach pakietu „Gotowi na 55”, a także na wizji przedstawionej w zaleceniu na 2040 r. Wykazanie, że środki te działają, ułatwia osiągnięcie wewnętrznego konsensusu politycznego w innych krajach. Duże i wschodzące gospodarki mogą również zapewnić sprzyjające otoczenie regulacyjne i zachęty do zaangażowania się przemysłu i obywateli na rzecz przyspieszenia transformacji ekologicznej i podjęcia decyzji dotyczących zrównoważonych inwestycji. Promujemy takie działania na wszystkich szczeblach politycznych z wieloma krajami za pośrednictwem grup G-7 i G-20, a także w ramach dwustronnych zielonych sojuszy, zielonych partnerstw, dialogów wysokiego szczebla, partnerstw na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz przyszłych czystych partnerstw handlowo-inwestycyjnych. Stosujemy również procesy fakultatywne, takie jak program dekarbonizacji grupy G-7, klub klimatyczny i forum ministerialne dotyczące czystej energii. Będziemy nadal pomagać partnerom, w tym finansowo, w badaniu wykonalności konkretnych rozwiązań dostosowanych do ich specyficznych warunków. Ponadto aktywnie wykorzystujemy naszą politykę sąsiedztwa, politykę handlową i partnerstwa międzynarodowe do wspierania

transformacji ekologicznej. Jednocześnie musimy nadal wspierać kraje i społeczności, które są szczególnie narażone na zmianę klimatu i w niewielkim stopniu przyczyniają się obecnie do globalnych emisji. Leży to również w naszym interesie: we wzajemnie połączonym świecie przystosowanie się do zmiany klimatu i budowanie odporności na nią może pomóc w zarządzaniu ryzykiem zakłóceń szlaków handlowych i globalnych łańcuchów dostaw (w tym żywności) oraz przyczynić się do bezpieczeństwa, odporności i stabilności UE.

Moje **priorytety na COP29** uzgodnione z państwami członkowskimi na posiedzeniu Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych w dniu 8 października oraz w konkluzjach Rady ds. Środowiska z dnia 14 października w sprawie COP29 są następujące: (i) osiągnięcie ambitnego i realistycznego wyniku w odniesieniu do nowego zbiorowego celu ilościowego dotyczącego finansowania działań związanych z klimatem; (ii) zakończenie negocjacji w sprawie wytycznych dotyczących wdrożenia art. 6 porozumienia paryskiego na międzynarodowych rynkach uprawnień do emisji dwutlenku węgla; (iii) potwierdzenie globalnego zobowiązania do wdrożenia konsensusu z ZEA i przygotowanie gruntu pod kolejną rundę ustalonych na szczelbu krajowym wkładów; (iv) zintensyfikowanie działań przystosowawczych do skutków zmiany klimatu; oraz (v) wezwanie wszystkich stron do przedłożenia do końca bieżącego roku pierwszych dwuletnich sprawozdań w sprawie przejrzystości.

Jeśli chodzi o **działania następcze po COP28**, będę zachęcać naszych partnerów międzynarodowych, w szczególności dużych emitentów, do przedstawienia w 2025 r. ambitnych, ustalonych na szczelbu krajowym wkładów, które będą opierać się na wynikach globalnego przeglądu transformacji energetycznej. Dostosuję nasze wsparcie polityczne, techniczne i finansowe, aby zachęcić kraje rozwijające się do przejścia na czystą energię oraz do ambitnej dekarbonizacji przemysłu.

Jeśli chodzi o **dopłaty do paliw kopalnych**, ważnym środkiem, który mógłby w spójny sposób doprowadzić do ich zmniejszenia, jest uzgodnienie przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii. W związku z tym będę nadal współpracować z państwami członkowskimi, aby szybko znaleźć porozumienie. Będę niestrudzenie współpracować z państwami członkowskimi, ponieważ kompetencje w zakresie stopniowego wycofywania tych dopłat należą do rządów krajowych. Ponadto będę dążyć do wymiany najlepszych praktyk i jak największej przejrzystości w zakresie tych dopłat, aby zwiększyć presję, czy to poprzez wdrożenie krajowych planów państw członkowskich w dziedzinie energii i klimatu, czy też poprzez przegląd rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną. Wywiązałem się z podjętego rok temu, podczas pierwszego wysłuchania w Parlamencie, zobowiązania do stworzenia wykazu na szczelbu UE i będę pracował nad nim nadal wraz z komisarzem ds. energii i mieszkalnictwa. Równolegle europejski semestr i ewentualnie przyszłe narzędzie koordynacji konkurencyjności stwarzają możliwości udzielenia państwom członkowskim dalszych wskazówek dotyczących priorytetowego podejścia do tej kwestii. Ponadto wprowadzamy inne strategie polityczne, które wycenią negatywne skutki paliw kopalnych, w szczególności nowy EU ETS w odniesieniu do sektora budowlanego, sektora transportu drogowego i sektorów dodatkowych (ETS2), wraz z nowym Społecznym Funduszem Klimatycznym, aby wspierać osoby narażone na ubóstwo energetyczne i transportowe.

Zniesienie dopłat do paliw kopalnych ma na celu uczynienie transformacji bardziej opłacalną i łatwiejszą do osiągnięcia. Zapewni to bezpieczeństwo energetyczne i zmniejszy zależność, uwalniając niezbędne zasoby na inwestycje w zdolności niskoemisyjne. Jeśli chodzi o obawy, że zniesienie dopłat do paliw kopalnych może wpłynąć na gospodarstwa domowe o niższych dochodach, zgadzam się, że należy temu zaradzić, na przykład za pomocą polityki społecznej państw członkowskich. Najskuteczniejsze narzędzia to rekompensata dla gospodarstw domowych lub pomoc w transformacji, a nie utrzymywanie dopłat do paliw kopalnych.

7. Co konkretnie zrobi Pan, by zapewnić efektywne i terminowe wdrożenie unijnych przepisów o klimacie na 2030 r. oraz osiągnięcie określonych w nich celów? Jaką widzi Pan w tym rolę Czystego Ładu Przemysłowego? Jakie jest Pana stanowisko w sprawie ukierunkowanej zmiany rozporządzenia ustanawiającego normy emisji CO2 dla samochodów osobowych i dostawczych, o której mowa w piśmie określającym Pańskie zadania? Jak zapewni Pan, by unijne instrumenty regulacyjne i finansowe, w tym Społeczny Fundusz Klimatyczny i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, wspierały sprawiedliwą transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu? Co konkretnie zrobi Pan, zwłaszcza w odniesieniu do EU ETS 2, by zapewnić grupom szczególnie wrażliwym ochronę przed wzrostem cen energii, w tym przez monitorowanie właściwego wdrażania krajowych planów społeczno-klimatycznych i krajowych dochodów z ETS2?

Aktualizacja **krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu (KPEiK)** jest kluczowym procesem, w ramach którego państwa członkowskie określają, w jaki sposób umożliwią terminowe wdrożenie pakietu „Gotowi na 55” i pomogą uruchomić potrzebne inwestycje. Zintensyfikuję kontakty z państwami członkowskimi, aby zapewnić jak najszybsze sfinalizowanie KPEiK. Zamierzam ściśle współpracować z państwami członkowskimi przy

wdrażaniu KPEiK, w tym poprzez współpracę z przemysłem i partnerami społecznymi oraz organizowanie dyskusji na temat sposobów usunięcia istotnych przeszkód w transformacji. Moim celem będzie ułatwienie współpracy i wymiany najlepszych praktyk w zakresie praktycznych rozwiązań w celu przyspieszenia transformacji, przy jednoczesnym wspieraniu konkurencyjności i pomocy osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji. Będę na bieżąco informował Parlament Europejski w drodze regularnej wymiany informacji.

Cel klimatyczny na 2040 r., w odniesieniu do którego Komisja wkrótce przedstawi wniosek ustawodawczy w sprawie ukierunkowanej zmiany Europejskiego prawa o klimacie, zapewni inwestorom większą i długoterminową pewność, aby wesprzeć podejmowane obecnie decyzje dotyczące zakładów produkcyjnych, infrastruktury lub umiejętności, przyczyniając się tym samym również do przyspieszenia działań i realizacji celów na 2030 r.

Pakt dla czystego przemysłu skoncentruje się na wzmocnieniu konkurencyjności przemysłu UE przy jednoczesnym przyspieszeniu dekarbonizacji Europy. Będziemy pracować nad zestawem inicjatyw mających na celu uproszczenie procesów administracyjnych w celu dekarbonizacji przemysłu, wprowadzenie ram rozwoju rynków pionierskich i uruchomienie prywatnego finansowania na rzecz transformacji. Opracujemy działania dotyczące w szczególności przystępnych cen energii, aby zaradzić jednej z najważniejszych przeszkód dla konkurencyjności UE, a także akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu koncentrujący się głównie na energochłonnych gałęziach przemysłu oraz czyste partnerstwa handlowo-inwestycyjne koncentrujące się na naszych stosunkach z krajami partnerskimi.

Osiągnięcie unijnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z 1990 r. oraz celu neutralności klimatycznej do 2050 r., zapisanego w Europejskim prawie o klimacie, wymaga ambitnych strategii politycznych i działań w celu zapewnienia szybkiego i wystarczającego zmniejszenia emisji ze wszystkich sektorów, w tym w znacznym stopniu z sektorów budowlanego i transportu. W tym kontekście **normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dostawczych** ustalają stopniowo zaostrzone cele w zakresie emisji, osiągając 100% cel redukcji emisji od 2035 r. Wytyczne polityczne stanowią: *Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. będzie wymagać wprowadzenia szerokiego zakresu technologii innowacyjnych, we wszystkich sektorach: od mobilności, po energię. Na przykład cel dotyczący neutralności klimatycznej na 2035 r. związany z samochodami, tworzy przewidywalność dla inwestorów i dla producentów. Osiągnięcie tego celu będzie wymagać podejścia neutralnego pod względem technologicznym, w którym e-paliwa odegrają rolę dzięki ukierunkowanym zmianom rozporządzenia w ramach przewidzianego przeglądu.* Zostało to również potwierdzone w moim piśmie określającym zadania. Komisja będzie zatem pracować nad tą ukierunkowaną zmianą w ramach przeglądu przewidzianego na 2026 r. W pracach tych rozważone zostanie również zapotrzebowanie na e-paliwa w innych sektorach, w których nie istnieją alternatywy technologiczne, takich jak lotnictwo i transport morski, z uwzględnieniem ich przewidywanego niedoboru, energochłonnego procesu produkcji i przewidywanych kosztów.

Nasze **ramy sprawiedliwej transformacji** muszą być dostosowane do kolejnych etapów transformacji klimatycznej od chwili obecnej do 2030 r., a następnie do 2040 r. i kolejnych okresów. Pierwszym priorytetem będzie zapewnienie wykorzystania zasobów z NextGenerationEU i obecnego budżetu. UE dysponuje kompleksowymi ramami finansowania, w tym funduszami polityki spójności, zwłaszcza Funduszem na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Instrumentem na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zostaną one dodatkowo wzmocnione wraz z uruchomieniem Społecznego Funduszu Klimatycznego. Będziemy współpracować na rzecz prostszego, bardziej ukierunkowanego i elastycznego długoterminowego budżetu, odzwierciedlającego europejskie priorytety strategiczne i ambicje Komisji, aby móc skupić się na inwestycjach. Chociaż nie mogę przesądzać o kolejnych WRF, z zadowoleniem przyjmuję zobowiązanie przewodniczącej do znacznego zwiększenia finansowania sprawiedliwej transformacji. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dopilnuję, aby zwiększenie to zostało ukierunkowane na pracowników, przedsiębiorstwa i obywateli znajdujących się w trudnej sytuacji oraz terytoria stojące przed najtrudniejszymi wyzwaniami związanymi z transformacją. Wszyscy powinni korzystać z możliwości, jakie oferuje transformacja, i nikt nie powinien zostać pominięty. Będę współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości. Dopilnujemy, aby Społeczny Fundusz Klimatyczny zapewnił zwiększone finansowanie przed uruchomieniem nowego systemu handlu uprawnieniami do emisji w odniesieniu do sektora budowlanego, sektora transportu drogowego i sektorów dodatkowych (ETS2). Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi w celu stworzenia planów społeczno-klimatycznych zapewniających wspieranie gospodarstw domowych, mikroprzedsiębiorstw i użytkowników transportu znajdujących się w trudnej sytuacji.

Jeśli chodzi o przygotowania do Społecznego Funduszu Klimatycznego, od 2023 r. wraz ze specjalną grupą ekspertów z państw członkowskich pracujemy nad jego szybkim i skutecznym wdrożeniem. Dziesięć państw

członkowskich korzysta obecnie z Instrumentu Wsparcia Technicznego Komisji w celu oszacowaniu skutków ETS2, określenia grup szczególnie wrażliwych oraz określenia środków i inwestycji dostosowanych do ich przyszłych planów. Będę wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości w informowaniu Parlamentu Europejskiego na temat wdrażania Społecznego Funduszu Klimatycznego. W ramach dialogu społeczno-klimatycznego właściwe komisje Parlamentu Europejskiego mogą dwa razy w roku zwrócić się do Komisji z wnioskiem o omówienie przedłożonych planów społeczno-klimatycznych, oceny Komisji, osiągnięć kamieni milowych i wartości docelowych oraz płatności.

Jeśli chodzi o wykorzystanie dochodów państw członkowskich z ETS2, będziemy monitorować, czy zostaną one w pełni wykorzystane na działania w dziedzinie klimatu i środki społeczne zgodnie ze zmienioną dyrektywą w sprawie ETS.

Zintensyfikuję kontakty z państwami członkowskimi, aby określić, w jaki sposób przezwyciężyć wąskie gardła i zaoferować możliwości zapewnienia sprawiedliwej i uczciwej transformacji. Przy okazji przeglądu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną usprawnię sposób rozwiązywania problemów związanych ze sprawiedliwą transformacją. Będę dążyć do tego, aby sprawiedliwa transformacja była włączona do naszej polityki wsparcia na rzecz dekarbonizacji, i będę współpracować z pozostałymi komisarzami, aby zapewnić, by sprawiedliwa transformacja wspierała wysokiej jakości miejsca pracy oraz aby towary i usługi potrzebne naszym MŚP i gospodarstwom domowym do transformacji były dostępne i przystępne cenowo.

8. Jakie konkretne nowe działania zamierza Pan zaproponować jako ramy umożliwiające wsparcie osiągnięcia nowego celu na 2040 r. i jak zaprojektuje Pan unijne rozwiązania dotyczące klimatu na okres po 2030 r., by były proste, sprawiedliwe i racjonalne kosztowo oraz by przeznaczono na nie odpowiednie zasoby finansowe? Jak zapewni Pan, by wszystkie sektory gospodarki wносиły w nią uczciwy i naukowo uzasadniony wkład? Jakie zajmuje Pan stanowisko w sprawie przyszłego rozwoju EU ETS? Co konkretnie planuje Pan, by przyspieszyć trwale usuwanie dwutlenku węgla, w tym w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, oprócz głębokiej i trwałej redukcji emisji? Jakie stanowisko zajmuje Pan w sprawie unijnych celów usuwania dwutlenku węgla, w tym odrębnego celu dotyczącego trwałego usuwania dwutlenku węgla jako elementu ogólnego celu na 2040 r.? Jakie konkretne działania – ustawodawcze lub inne – oraz jakie nowe zasoby UE w nowym europejskim planie przystosowania się do zmiany klimatu chce Pan zaproponować, by zwiększyć odporność społeczeństwa UE, w tym słabszych grup społecznych, ekosystemów i gospodarki, oraz lepiej przystosować je do zagrożeń klimatycznych? Jak zapewni Pan systematyczne uwzględnianie przystosowania się do zmiany klimatu w każdej polityce sektorowej UE?

Komisja przedstawi wkrótce wniosek ustawodawczy w celu zapisania w Europejskim prawie o klimacie celu klimatycznego na 2040 r. Ambitny cel na 2040 r. będzie musiał iść w parze z warunkami podstawowymi, takimi jak uczciwa i sprawiedliwa transformacja służąca ludziom, niższe ceny energii, poprawa sieci elektroenergetycznej itp. Pakt dla czystego przemysłu będzie pierwszą okazją do zajęcia się tymi warunkami podstawowymi i zapewnienia, aby ambicje klimatyczne i konkurencyjność przemysłowa szły ze sobą w parze.

Po uzgodnieniu tego celu Komisja będzie mogła przedstawić wnioski dotyczące **ram polityki klimatycznej na okres po 2030 r.** Dopilnuję, aby UE trzymała obrany kurs, opierając się na dotychczasowych kompleksowych ramach polityki, wyciągając wnioski z przeszłości i upewniając się, że jest gotowa na 2040 r. W miarę zbliżania się do osiągnięcia neutralności klimatycznej jesteśmy świadomi faktu, że wszystkie sektory muszą wnieść swój wkład i że musimy wykorzystać wiele różnych technologii. Potrzebujemy jasności, jaką zapewnia cel na 2040 r., aby określić politykę i zapewnić długoterminową pewność decyzji inwestycyjnych, co przyczyni się również do osiągnięcia naszych celów na 2030 r. Będę współpracować z pozostałymi komisarzami, aby umożliwić osiągnięcie celu na 2040 r. za pomocą Paktu dla czystego przemysłu oraz zapewnić, aby inwestycje prywatne na rzecz naszego wspólnego celu, jakim jest konkurencyjna i zdekarbonizowana gospodarka UE, uzyskały odpowiednie wsparcie, a związane z nimi ryzyko zostało ograniczone dzięki działaniom na szczeblu europejskim. Musimy inwestować w ludzi, umiejętności i sprawiedliwą transformację oraz wykorzystywać politykę klimatyczną do poprawy dobrostanu ludzi. Ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych za pośrednictwem ETS na szczeblu UE ma zasadnicze znaczenie dla racjonalnych pod względem kosztów działań łagodzących oraz jako narzędzie finansowania generujące dochody na rzecz innowacji, a także w celu wspierania środków służących grupom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji. Krótko mówiąc, dobrze zaprojektowany system ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych odnosi się do celów zarówno środowiskowych, gospodarczych, jak i społecznych. Będzie on musiał zostać uzupełniony środkami sektorowymi, na przykład w sektorze energii, transportu lub gruntów, oraz szerszymi sprzyjającymi ramami politycznymi, nadając centralne znaczenie sektorowym potrzebom transformacji.

Komisja opiera swoje wnioski i zalecenia dotyczące polityki klimatycznej na dogłębnych ocenach skutków w pełnej zgodności z wymogami lepszego stanowienia prawa. Należy uwzględnić również opinię Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmiany Klimatu. Pragnę podkreślić, że analizy te wykorzystują najbardziej zaawansowane narzędzia analizy ekonomicznej, które są również szeroko stosowane w literaturze naukowej i pozwalają w pełni uwzględnić gospodarkę UE i jej różne sektory, co zilustrowano niedawno w ocenie skutków dotyczącej celu klimatycznego na 2040 r., którą Komisja opublikowała w lutym. Dzięki temu decyzje polityczne Komisji dotyczące roli poszczególnych sektorów są i pozostaną oparte na dogłębnej analizie opartej na podejściu naukowym, co umożliwi opracowanie pakietów strategicznych, które przyczyną się do osiągnięcia naszych celów w sposób racjonalny pod względem kosztów, sprawiedliwy i skuteczny. W tym przedsięwzięciu pozostaną otwarte na szczerzy i przejrzysty dialog ze wszystkimi sektorami, aby osiągnąć nasze cele klimatyczne w sposób zrównoważony i racjonalny pod względem kosztów.

Jeżeli chodzi konkretnie o **EU ETS**, przegląd dyrektywy w sprawie ETS i decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej ma nastąpić w 2026 r. W szczególności w ramach przeglądu należy rozważyć, czy włączyć gospodarowanie odpadami do EU ETS od 2028 r. oraz czy, jak i kiedy włączyć usuwanie dwutlenku węgla i zachęcać do wykorzystywania wychwyconego dwutlenku węgla w produktach takich jak paliwa odnawialne.

Przegląd zaplanowany na 2026 r. określi zakres ETS dla lotów międzynarodowych od stycznia 2027 r. oraz wykonalność rozszerzenia zakresu w transporcie morskim. Przeglądowi towarzyszyć będzie ocena (oparta na dowodach ocena retrospektywna) dyrektywy w sprawie ETS i decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej. Zbadamy również, czy konieczne jest dostosowanie EU ETS do celu na 2040 r. Kierunek, w jakim zmierza unijny system handlu uprawnieniami do emisji jako podstawa polityki klimatycznej UE, jest oczywisty.

Muszę z całą stanowczością podkreślić, że głęboka i trwała redukcja emisji musi pozostać naszym priorytetem. Jednocześnie dla przemysłu korzystne jest zapewnienie większej pewności co do **roli trwałego usuwania dwutlenku węgla** w osiągnięciu unijnego celu klimatycznego na 2040 r. Ocenimy najlepszy zestaw strategii politycznych, aby zapewnić zachęty zarówno do redukcji emisji, jak i usuwania dwutlenku węgla w ramach polityki na 2040 r. Skuteczna polityka usuwania dwutlenku węgla będzie konieczna do osiągnięcia 90% redukcji netto emisji gazów cieplarnianych do 2040 r. i neutralności klimatycznej do 2050 r., jak wyraźnie podkreślono w komunikacie i towarzyszącej mu ocenie skutków. Dopilnuję, aby do końca mojej kadencji polityka ta weszła w życie, a jednocześnie, wraz z partnerami publicznymi i prywatnymi, będę wspierał wczesny rozwój strategii, która z czasem powinna przekształcić się w jednolity europejski rynek usuwania dwutlenku węgla. Przemysł, rolnicy lub leśnicy świadczący usługi usuwania dwutlenku węgla powinni być nagradzani, a wysiłki na rzecz ograniczenia emisji nie powinny być utrudniane.

Jeśli chodzi o **przystosowanie się do zmiany klimatu**, rosnące zagrożenia klimatyczne są jednymi z największych zagrożeń dla naszego bezpieczeństwa i dobrobytu, musimy więc wzmocnić odporność i gotowość UE na zmianę klimatu oraz zmniejszyć narażenie naszej gospodarki i społeczeństwa. Wymaga to skoordynowanych i zintensyfikowanych wysiłków zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich. Obecne strategie i działania nie nadążają za skutkami zmiany klimatu. Potrzebujemy odporności i zarządzania ryzykiem już na etapie projektowania. Wyobrażam sobie europejski plan w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, który będzie wspierał państwa członkowskie i zapewni pełne uwzględnienie ryzyka klimatycznego we wszystkich obszarach polityki UE: od rolnictwa i infrastruktury krytycznej po gospodarkę, ze szczególnym uwzględnieniem słabszych grup społecznych. Dokładny zakres planu zostanie ściśle opracowany wraz z zainteresowanymi stronami. W oparciu o europejską ocenę ryzyka związanego z klimatem i komunikat w sprawie zarządzania ryzykiem klimatycznym dostrzegam wyraźną potrzebę większego dostosowania podejść między UE a państwami członkowskimi. Obejmowałyby to uzgodnione poziomy bazowe na potrzeby oceny zagrożeń klimatycznych oraz określenia poziomu dopuszczalnego ryzyka w decyzjach politycznych i inwestycyjnych. W przypadku każdego wniosku będę pamiętać o skutkach dla obciążeń administracyjnych. Zgodnie z moim pismem określającym zadania ocenę, czy potrzebne są przyszłe przepisy dotyczące odporności na zmianę klimatu i gotowości na nią, o co apelował również Parlament w kontekście niedawnej debaty plenarnej i rezolucji w sprawie powodzi. Dokładniej rzecz ujmując, rozważę, w jaki sposób można zapewnić, by przepisy w obszarach polityki, które są szczególnie narażone na ryzyko związane z klimatem, były adekwatne do zakładanych celów. Jako minimum wszystkie aktywa finansowane przez UE powinny być projektowane z myślą o przyszłości, między innymi z wykorzystaniem podejścia uodporniającego na zmianę klimatu i zasady „nie czyn poważnych szkód”.

Pytania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

9. Jaką ma Pan wizję swojego resortu, wykraczającą poza opis Pańskich zadań, i jaką spuściznę chciałby Pan po sobie pozostawić? Jakie wnioski ustawodawcze i inne inicjatywy proponuje Pan kolegium komisarzy do

przyjęcia w ciągu najbliższych pięciu lat, a zwłaszcza w ciągu pierwszych 100 dni? Jak zadba Pan, by wnioski te, jak również wdrożenie obowiązującego prawodawstwa, poprawiły europejską konkurencyjność? Czy zamierza Pan oprzeć te wnioski ustawodawcze na specjalnych ocenach skutków? Jakie ma Pan plany dotyczące w szczególności Czystego Ładu Przemysłowego? Jak definiuje Pan „czysty wzrost”? Jaką rolę w Pana pracach odegra gospodarka o obiegu zamkniętym? Jak zamierza Pan nadzorować i wspierać wdrażanie dotychczasowych przepisów z myślą o osiągnięciu celów na 2030 r. oraz jak (i jakimi środkami) planuje Pan osiągnąć zapowiedziany cel redukcji emisji na 2040 r.? Jak zapewni Pan współdziałanie tych środków z polityką przemysłową UE?

Nauka mówi jasno: nie mamy alternatywy dla ambitnych działań w dziedzinie klimatu, jeśli chcemy zapewnić dobrobyt zarówno obecnym, jak i przyszłym pokoleniom. Skutki zmiany klimatu, takie jak podnoszenie się poziomu mórz, częstsze powodzie, zagrożenia dla zaopatrzenia w żywność, zdrowia ludzkiego i infrastruktury, są odczuwalne na całym świecie. Ochrona naszej planety, ale także naszego dobrobytu oznacza, że działania w dziedzinie klimatu muszą iść w parze z zapewnieniem prosperującej i konkurencyjnej gospodarki oraz wspieraniem sprawiedliwej i uczciwej transformacji dla osób, regionów i sektorów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Jestem przekonany, że wymaga to zdecydowanych działań na szczeblu krajowym i międzynarodowym, tym bardziej w burzliwym okresie, który prawdopodobnie przyniosą nam nadchodzące lata. Oznacza to wzmocnione przywództwo, większą asertywność i wzmocnioną współpracę – i uważam, że możemy to osiągnąć. Pod koniec mojej kadencji chcę móc powiedzieć, że wyznaczyliśmy drogę do neutralności klimatycznej, ustalając parametry przywództwa gospodarczego Europy i przekształcając nasz program polityczny dotyczący czystego wzrostu w model, który inni na całym świecie będą chcieli powielić.

Jeśli chodzi o **inicjatywy ustawodawcze i inne w ciągu najbliższych pięciu lat, a w szczególności w ciągu pierwszych 100 dni**, zgodnie z wytycznymi politycznymi, wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej opracujemy, a z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji będziemy współpracować, aby uzgodnić i wdrożyć **Pakt dla czystego przemysłu**, który wzmocni konkurencyjność przemysłu UE i przyspieszy dekarbonizację Europy, jak opisałem szerzej w mojej odpowiedzi na pytanie 7. Pakt dla czystego przemysłu będzie musiał objąć te obszary spójnym zestawem inicjatyw politycznych. Pisma określające zadania obejmują kilka z nich, w tym plan działania na rzecz przystępnych cen energii, akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu, Europejski Fundusz Konkurencyjności, pakiet dotyczący przemysłu chemicznego lub przyszły plan działania na rzecz przemysłu w sektorze motoryzacyjnym.

Stoimy w obliczu przełomowego momentu dla europejskiego przemysłu i badań naukowych. Stawką jest nasza wiodąca pozycja technologiczna, nasza zdolność do reagowania na wyzwania przemysłowe oraz aktywnego wykorzystywania nowych możliwości.

Ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych w ramach EU ETS będzie nadal odgrywało zasadniczą rolę w kierowaniu decyzjami gospodarczymi tak, by podejmować najbardziej opłacalne działania na rzecz dekarbonizacji. Jednocześnie EU ETS będzie nadal generował dochody, które należy wykorzystać, w szczególności za pośrednictwem Funduszu Innowacyjnego, do przyspieszenia demonstracji i zwiększenia skali innowacyjnych rozwiązań neutralnych dla klimatu w wielu sektorach (obniżenie emisyjności przemysłu, produkcja czystych technologii).

Wszystkie te tematy odnoszą się do **czystego wzrostu**, który zapewnia dobrobyt gospodarczy i dobrobyt naszych społeczeństw z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety poprzez wykorzystanie przywództwa w szybko rozwijającym się sektorze czystych technologii. Oznacza to, że społeczeństwa mogą nadal prosperować bez narażania dobrobytu przyszłych pokoleń i bez szkody dla innych form życia i ekosystemów. Taki wzrost nie może opierać się na zależności od paliw kopalnych. Czysty wzrost zmniejsza zależność od importu oraz zwiększa bezpieczeństwo i odporność. Z operacyjnego punktu widzenia wzrost można uznać za czysty, jeżeli pomaga on ustabilizować klimat, utrzymuje zdrowe ekosystemy i siedliska oraz chroni różnorodność biologiczną oraz czyste powietrze i wodę.

Obieg zamknięty jest nieodłączną częścią czystego wzrostu. Dobrze zaprojektowana gospodarka o obiegu zamkniętym zapewni znaczne możliwości dla konkurencyjności, od recyklingu surowców po ekoprojekt, w odniesieniu do całego łańcucha dostaw, w tym środków po stronie popytu na czyste produkty. Ustalając cenę emisji dwutlenku węgla, zachęcemy wiele sektorów do zwiększenia obiegu zamkniętego, przy czym produkcja wtórna towarów wysokoemisyjnych jest zazwyczaj znacznie mniej energochłonna niż produkcja pierwotna. W ramach planowanego przeglądu EU ETS ocenimy, w jaki sposób promować bardziej zrównoważone wykorzystanie i ponowne wykorzystanie dwutlenku węgla w naszym przemyśle w oparciu o obieg zamknięty. Zadbamy o to, by polityka dotycząca odpadów i wycofania z eksploatacji była sformułowana spójnie z polityką

klimatyczną. Obejmuje to ocenę, czy spalarnie odpadów należy włączyć do EU ETS, co stanowi kolejną część przeglądu planowanego na 2026 r.

Na wczesnym etapie kadencji, opisanym bardziej szczegółowo w odpowiedzi na pytanie 7, proponujemy **zmianę Europejskiego prawa o klimacie, aby uwzględnić cel redukcji emisji netto o 90% do 2040 r.** Po ustaleniu celu i zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa wszystkim wnioskodawcom dotyczącym klimatu, które mogą mieć znaczące skutki gospodarcze, środowiskowe lub społeczne, będą towarzyszyć specjalne oceny skutków. Ponadto zmiana rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną w celu jego uproszczenia i aktualizacji przyczyniłaby się do realizacji ambitnych celów klimatycznych na 2040 r., w dążeniu do neutralności klimatycznej i odporności na zmianę klimatu.

Jak już stwierdziłem powyżej, dopilnuję, aby UE trzymała obrany kurs w odniesieniu do działań w dziedzinie klimatu, opierając się na dotychczasowych kompleksowych ramach polityki, wyciągając wnioski z przeszłości i upewniając się, że jest gotowa na 2040 r. W ten sposób zapewnimy konkurencyjność przemysłu UE i sprawiedliwą transformację dla wszystkich. W tym przedsięwzięciu pozostanę otwarty na szczerzy i przejrzysty dialog ze wszystkimi sektorami, aby osiągnąć nasze cele klimatyczne w sposób zrównoważony i racjonalny pod względem kosztów.

Innym ważnym tematem jest **cel redukcji emisji CO₂ z samochodów do 2035 r.**, opisany szerzej w mojej odpowiedzi na pytanie 7.

W dalszej perspektywie, zgodnie z moim pismem określającym zadania, będę kierować pracami nad **Europejskim planem w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu**, wspierać państwa członkowskie, w szczególności w zakresie gotowości i planowania, oraz zapewniać regularne oceny ryzyka oparte na podstawach naukowych.

Ocenę również potrzebę **przyszłych przepisów dotyczących odporności i gotowości na zmianę klimatu** oraz przedstawię różne scenariusze. Zrobię to w oparciu o pierwszą w historii europejską ocenę ryzyka związanego z klimatem, biorąc przy tym pod uwagę dyskusje w Parlamencie w kontekście niedawnej debaty na temat powodzi. Dokładnie rozważę, w jaki sposób można zapewnić, by przepisy dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu były adekwatne do zakładanych celów, oraz w jaki sposób zmniejszyć obciążenie administracyjne. Wymaga to ścisłej współpracy z innymi członkami kolegium, aby ustalić, w jaki sposób możemy usprawnić politykę sektorową, np. poprzez określenie sytuacji, w których państwa członkowskie już przekazują istotne informacje sektorowe dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu, a także aby przeanalizować, czy możemy lepiej wykorzystywać informacje satelitarne, a być może też sztuczną inteligencję. Pozwoli to na określenie synergii, zbliżenie różnych obszarów prac związanych z planowaniem sektorowym i sprawozdawczością oraz zidentyfikowanie ewentualnych powieleń. Jednocześnie przystosowanie się do zmiany klimatu stanowi coraz większe wyzwanie w nowym obszarze działania, w związku z czym prawdopodobnie potrzebne będą ograniczone dodatkowe wymogi, aby zwiększyć naszą odporność na szybko rosnące zagrożenia klimatyczne.

10. Jakie konkretne środki proponuje Pan, by wspierać dekarbonizację przemysłu, a zwłaszcza sektorów energochłonnych i sektorów, w których redukcja emisji jest trudna? Które sektory i obszary należy potraktować priorytetowo i według jakich kryteriów? Jak widzi Pan rolę handlu uprawnieniami do emisji i funduszu innowacyjnego? Jakie działania proponuje Pan, by zapewnić długoterminowe inwestycje w europejską infrastrukturę o zerowej emisji netto? Jakie konkretne działania przewiduje Pan zwłaszcza w związku z aktem o przyspieszeniu dekarbonizacji przemysłu i jak postrzega Pan jego związek z aktem o przemyśle neutralnym emisyjnie, aktem o surowcach krytycznych i STEP? Jak ogólnie zadba Pan o to, by instrumenty polityki klimatycznej nadal oferowały zachęty gospodarcze do prywatnych inwestycji w dekarbonizację, a jednocześnie wzmacniały ramy socjalnej i sprawiedliwej transformacji? Jak widzi Pan przyszłe ramy wychwytywania, transportu i składowania CO₂ oraz jak zapewni Pan wystarczające zachęty dla przemysłu w całym łańcuchu wartości CCUS? Jakie ma Pan plany dotyczące jednolitego rynku CO₂, zwłaszcza CO₂ z sektorów, w których emisje trudno zredukować, z uwzględnieniem konkurencyjności UE? Jakie jest Pana stanowisko w sprawie roli podejścia neutralnego technologicznie w związku z planowanym przeglądem rozporządzenia ustanawiającego normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych, o którym mowa w piśmie określającym Pańskie zadania?

Zachęty cenowe wynikające z EU ETS, w połączeniu ze skuteczną ochroną przed ryzykiem ucieczki emisji za pośrednictwem **mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)**, są naszymi głównymi narzędziami dekarbonizacji przemysłu w UE poprzez ustalenie ceny emisji dwutlenku węgla

i wyrównanie warunków działania w UE. Osiągnięcie neutralności klimatycznej oznacza jednak wyjście poza marginalne redukcje emisji. Wymaga to znacznych inwestycji w technologie znaczącej dekarbonizacji, a nasza obecna polityka nie zawsze jest wystarczająca, aby zapewnić możliwość finansowania tych inwestycji. W związku z tym będziemy musieli pracować również nad innymi zachętami. **Pakt dla czystego przemysłu** jest okazją do wzmocnienia konkurencyjności przemysłu UE i przyspieszenia dekarbonizacji Europy, o czym piszę szerzej w mojej odpowiedzi na pytanie 7. Będziemy pracować nad zestawem inicjatyw mających na celu wsparcie dekarbonizacji sektorów, w których redukcja emisji jest problematyczna, wprowadzenie ram rozwoju rynków pionierskich i uruchomienie finansowania na rzecz transformacji.

Zwiększenie dostępności i dostępu do przystępnej cenowo czystej energii jest środkiem horyzontalnym, który przyniesie korzyści wszystkim gałęziom przemysłu, w tym MŚP. Im szybciej osiągniemy dekarbonizację sieci elektroenergetycznej, tym szybciej nasz przemysł będzie mógł czerpać z tego korzyści. Wymaga to jednak szybkiego wzmocnienia sieci i skutecznego rozwiązania kwestii braku ciągłości dostaw energii z odnawialnych źródeł. Biorąc pod uwagę znaczenie energochłonnych gałęzi przemysłu w wielu łańcuchach wartości, szczególną uwagę poświęcimy umożliwieniu i przyspieszeniu ich dekarbonizacji oraz produkcji produktów niskoemisyjnych. Strategiczne znaczenie ma również dalsze wzmacnianie łańcucha wartości czystych technologii w UE, w oparciu o akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. Komisja zaproponuje również plan przemysłowy UE dla sektora motoryzacyjnego, który jest jednym z najważniejszych sektorów gospodarki w Europie i powinien wykorzystać możliwości zielonej i cyfrowej transformacji. Ważną rolę do odegrania mają również horyzontalne czynniki technologiczne, takie jak technologie cyfrowe, zaawansowane materiały i rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym.

Wracając do **EU ETS**, jest to nasz podstawowy instrument w dziedzinie klimatu. Wspiera on dekarbonizację przemysłu na dwa główne sposoby: poprzez wprowadzenie opłaty za emisję dwutlenku węgla i ponowne inwestowanie uzyskanych dochodów w rozwiązania w zakresie dekarbonizacji. To system, który działa! Jest to instrument rynkowy, który prowadzi do redukcji emisji, nagradza najbardziej niskoemisyjne gałęzie przemysłu i kieruje koszty zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla z powrotem do rozwiązań klimatycznych za pośrednictwem systemów takich jak Fundusz Innowacyjny. Musimy jednak zastanowić się, w jaki sposób EU ETS będzie nadal wspierać dekarbonizację przemysłu po 2030 r., ponieważ skuteczna dekarbonizacja oznacza, że w przyszłości emisje będą bardzo niskie, a dla rozwiązania problemu emisji w sektorach, w których trudno jest je zredukować, znaczenie będzie miało usuwanie dwutlenku węgla. Do połowy 2026 r. Komisja oceni kilka elementów istotnych dla zrównoważonego przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla. Opracuje ona warianty strategiczne i mechanizmy wsparcia w zakresie przemysłowego usuwania dwutlenku węgla, w tym wytyczne w zakresie tego, czy i w jaki sposób należy je uwzględnić w EU ETS. Przeanalizuje, w jaki sposób uwzględnić wychwytywanie i wykorzystanie dwutlenku węgla, opracowywanie nowych produktów, a także jak radzić sobie z rozliczaniem CO₂ składowanego w sąsiadujących państwach trzecich. Dzięki przeglądowi EU ETS możemy przyjrzeć się sposobom dalszego wzmocnienia jego roli w finansowaniu zielonej transformacji.

Przydział bezpłatnych uprawnień do emisji w ramach EU ETS był w ostatnich latach źródłem inwestycji dla przemysłu i pomógł uniknąć ucieczki emisji. Uprawnienia w ramach ETS, które nie są już wykorzystywane do tego celu, zostaną sprzedane na aukcji, a wpływy trafią do Funduszu Innowacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem projektów z sektorów CBAM (żelazo i stal, aluminium, cement, nawozy, wodór).

Wraz z wprowadzeniem **ETS2** około 75% wszystkich emisji w Europie będzie podlegać sygnałowi cenowemu dotyczącemu emisji dwutlenku węgla. Ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych ma wymiar społeczny, zwłaszcza w sektorach objętych ETS2, w których ceny paliw kopalnych wykorzystywanych przez obywateli do ogrzewania domów i prowadzenia samochodów są wysokie. Dlatego też uzupełnieniem ETS2 jest Społeczny Fundusz Klimatyczny o wartości 86,7 mld EUR, finansowany z dochodów ze sprzedaży uprawnień w ramach ETS2. Państwa członkowskie muszą dopilnować, aby wsparcie w ramach Społecznego Funduszu Klimatycznego było precyzyjnie ukierunkowane na osoby potrzebujące zgodnie ze szczególnymi uwarunkowaniami krajowymi.

Doświadczenie pokazuje, że **Fundusz Innowacyjny** odgrywa coraz istotniejszą rolę w finansowaniu dekarbonizacji przemysłu. Aby kontynuować jego sukces, będziemy wspierać rozwiązania takie jak „aukcje jako usługa” lub „dotacje jako usługa”, aby umożliwić państwom członkowskim finansowanie projektów na ich terytorium monitorowanych przez Fundusz Innowacyjny. Będę nadal dążyć do ułatwienia łączenia zasobów unijnych i krajowych, aby czerpać korzyści z jednolitego rynku.

W szerszym ujęciu będziemy musieli podwoić wysiłki na rzecz zmobilizowania i pobudzenia inwestycji prywatnych, ponieważ same środki publiczne nie wystarczą. Będę współpracować z pozostałymi komisarzami w celu zwiększenia zrównoważonego finansowania, w szczególności **finansowania transformacji**, aby wspierać

dekarbonizację przemysłu. Ogólnoeuropejska infrastruktura energetyczna i związana z nią infrastruktura służąca obniżaniu emisyjności będą miały kluczowe znaczenie dla umożliwienia dekarbonizacji naszej gospodarki. Zasadnicze znaczenie ma wdrożenie istniejącego planowania w ramach polityki TEN-E, ram rynku energii elektrycznej i gazu, a także krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Ułatwienie rozwoju infrastruktury transgranicznej również pozostanie ważne.

Będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej oraz wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji w celu opracowania nowego **aktu w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu**. Za pomocą tego aktu przeanalizujemy, w jaki sposób najlepiej zapewnić dostęp do rynków, umiejętności, pozwoleń, dostęp do finansowania oraz jego mobilizację jako najważniejszych czynników umożliwiających wspieranie dekarbonizacji przemysłu i jego dalszy rozwój.

Wreszcie, jeśli chodzi o wychwytywanie, transport i składowanie CO₂ (CCS), wychwytywanie i utylizację dwutlenku węgla (CCU) oraz jednolity rynek CO₂, będę dążyć do szybkiego wdrożenia aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, a także działań określonych w strategii na rzecz przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla opublikowanej w lutym ubiegłego roku, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań w zakresie wychwytywania, składowania i utylizacji dwutlenku węgla oraz niezbędnej infrastruktury służącej osiągnięciu celu, jakim jest jednolity rynek CO₂ w Europie. Jeżeli chodzi o CCS, Komisja wdroży działania mające na celu wspieranie łańcucha wartości, operatorów systemów składowania CO₂ i właściwych organów. Działania takie obejmują stworzenie dynamicznych mechanizmów rynkowych, umożliwiających wsparcie i doradztwo dla państw członkowskich, a także opracowanie atlasu inwestycyjnego składowisk CO₂. Jeżeli chodzi o usuwanie dwutlenku węgla, Komisja opracuje dalszą politykę i mechanizmy wsparcia na rzecz zwiększenia skali usuwania. Obejmuje to m.in. ocenę sposobu rozliczania usuwania za pomocą trwałego składowania w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz ocenę ogólnych celów w zakresie usuwania w kontekście celu klimatycznego na 2040 r. Jeśli chodzi o CCU, Komisja przyjrzy się stopniowi wykorzystania dwutlenku węgla jako zasobu, a także traktowaniu CCU w ETS. W odniesieniu do infrastruktury transportowej CO₂, która jest kluczowym czynnikiem umożliwiającym rozwój wszystkich ścieżek technologicznych, Komisja zamierza pracować nad mechanizmem planowania sieci i potencjalnie zaproponuje regulacyjny pakiet transportowy. Jednocześnie prowadzone będą prace nad stworzeniem zasad rozliczania emisji, ustanowieniem minimalnych norm dla strumieni CO₂ oraz opracowaniem wytycznych dla transportu morskiego. W odniesieniu do wszystkich technologii proponuje się działania wspomagające, takie jak inwestycje i finansowanie, zwiększanie świadomości społecznej, badania naukowe i innowacje, a także współpraca transgraniczna. Będę ściśle współpracować z państwami członkowskimi na rzecz osiągnięcia tych celów, w szczególności w celu przyciągnięcia niezbędnych inwestycji prywatnych na rzecz rozwoju infrastruktury CO₂.

Jeśli chodzi o planowany przegląd **norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych**, proszę zapoznać się z moją odpowiedzią na pytanie 7.

11. Co zamierza Pan zrobić, by zwiększyć w UE popyt na czyste technologie produkowane w Europie i jak będzie Pan wspierać unijne łańcuchy wartości sprzyjające produkcji czystych technologii, w tym za pomocą środków po stronie podaży? Jaki poziom i jakie połączenie inwestycji prywatnych i publicznych uważa Pan za konieczne oraz jak ocenia Pan szczególną rolę instrumentów finansowych UE? Jak zmniejszy Pan zależność UE, zwłaszcza od Chin? Jakie ramy proponuje Pan, by dalej ograniczać i stopniowo wycofywać dopłaty do paliw kopalnych jako element działań mających zmniejszyć zależność Europy? Jakie ma Pan plany dotyczące mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)? Jakie przewiduje Pan środki na rzecz konkurencyjności europejskiego sektora motoryzacyjnego?

Fundusz Innowacyjny EU ETS będzie miał zasadnicze znaczenie dla pobudzenia rozwoju czystych technologii w UE. Będziemy nadal organizować zaproszenia do składania wniosków dotyczące czystych technologii, w tym ich produkcji, z uwzględnieniem odpowiednich kryteriów odporności w świetle celów aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. Wnioski dotyczące projektów złożone do Funduszu Innowacyjnego i przekraczające minimalne progi oceny określone w zaproszeniach otrzymają pieczęć STEP (pieczęć suwerenności) wprowadzoną w ramach Platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP), niezależnie od tego, czy wniosek otrzyma finansowanie w ramach Funduszu Innowacyjnego. Celem pieczęci jest ułatwienie tym projektom dostępu do innych możliwości finansowania, w tym w ramach funduszy polityki spójności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Jeśli chodzi o **połączenie finansowania prywatnego i publicznego**, to finansowanie prywatne powinno pokrywać większość potrzeb. Innymi słowy, musi istnieć uzasadnienie biznesowe dla inwestycji prywatnych. Aby to

zapewnić, zasadnicze znaczenie ma: po pierwsze, zwiększenie głębokości prywatnych rynków kapitałowych, jak zasugerowano zarówno w sprawozdaniu Letty, jak i w sprawozdaniu Dragiego; po drugie, zwiększenie zrównoważonego finansowania, w szczególności finansowania transformacji; po trzecie, zapewnienie możliwości pozyskania jak największej liczby inwestycji w dekarbonizację. Finansowanie publiczne powinno ograniczać się do tych ostatnich celów oraz do tych inwestycji, w przypadku których nie można w inny sposób zapewnić możliwości pozyskania finansowania (np. niektóre inwestycje infrastrukturalne).

Gdy problemem dla inwestycji prywatnych jest dostęp do finansowania, preferowane powinny być instrumenty finansowe, a nie dotacje. InvestEU wykazał wartość dodaną posiadania unijnego narzędzia służącego do pozyskiwania finansowania prywatnego.

Fundusz Innowacyjny jest kolejnym przykładem dobrze funkcjonującego instrumentu służącego pozyskiwaniu finansowania prywatnego na inwestycje w bardziej ryzykowne projekty przemysłowe. Znalezienie lepszych sposobów łączenia dotacji z instrumentami finansowymi może skutkować bardziej opłacalnym wykorzystaniem środków publicznych, a także przyspieszyć osiągnięcie przez przedsiębiorstwa zamknięcia finansowego. Kluczowe znaczenie ma również zwiększenie zrównoważonego finansowania, w szczególności na rzecz transformacji i odporności. Ponadto ułatwienie dostępu do informacji dla przedsiębiorstw i inwestorów oraz wiarygodne i zgodne z prawem klimatycznym plany transformacji przyczynią się do przesunięcia przepływów finansowych w celu wsparcia realizacji naszych celów w zakresie klimatu i wzrostu gospodarczego.

Polityka handlowa ma do odegrania rolę we wspieraniu energochłonnych gałęzi przemysłu w procesie dekarbonizacji, w dywersyfikacji sektorów czystych technologii, zwiększaniu możliwości eksportowych, ochronie przed nieuczciwą konkurencją oraz zapewnianiu sprawiedliwych i równych warunków działania. Jeśli chodzi o czyste technologie, różne sektory stoją w obliczu różnych wyzwań związanych z globalną konkurencją. Polityka handlowa może je wspierać przez otwarcie możliwości eksportowych, obronę rynku UE lub zabezpieczenie dostaw, zwłaszcza surowców krytycznych. UE jest eksporterem netto w niektórych sektorach przemysłu technologii neutralnych emisyjnie. Na przykład w sektorze energii wiatrowej, na podstawie danych z 2022 r., przemysł UE posiada około 30% udziału w rynku światowym. Dlatego też promowanie dostępu do rynków państw trzecich jest ważne również dla naszego przemysłu.

Zmniejszenie zależności UE polega zarówno na promowaniu naszej własnej konkurencyjności i zdolności innowacyjnych, jak i na partnerstwie w celu otwarcia nowych rynków i źródeł dostaw za granicą. Będziemy nadal ściśle współpracować z partnerami w celu wzmocnienia odporności łańcucha dostaw, zarówno poprzez współpracę dwustronną, jak w przypadku grupy roboczej UE-Japonia ds. łańcuchów dostaw, jak i wielostronną (tj. w kontekście G-7). Wysiłki te zostaną wsparte przez istniejące narzędzia, takie jak strategia Global Gateway, oraz nowe narzędzia, takie jak czyste partnerstwa handlowo-inwestycyjne.

Komisja podjęła istotne kroki w celu rozwiązania problemu zależności od Chin, ale potrzebne są dalsze działania. Zarówno akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, jak i akt w sprawie surowców krytycznych koncentrują się na potrzebie i środkach dywersyfikacji dostaw krytycznych komponentów i materiałów, a także na potrzebie utworzenia wystarczającej bazy produkcyjnej w UE. W zeszłym miesiącu zaproponowaliśmy przepisy dotyczące aukcji wodoru w ramach Funduszu Innowacyjnego, zawierające wyraźne kryteria umożliwiające nam kształtowanie zdywersyfikowanych łańcuchów dostaw, w tym produkcji elektrolizerów w UE. Ma to kluczowe znaczenie dla utrzymania bezpieczeństwa dostaw, jak również bezpieczeństwa danych. Pakt dla czystego przemysłu powinien umożliwić nam dalsze zajęcie się tą kwestią. CBAM przyczyni się do realizacji celów klimatycznych UE i rozwiązania problemów związanych z ucieczką emisji, a jednocześnie umożliwi inwestycje w bezemisyjny przemysł UE. Moje stanowisko **w odniesieniu do dopłat do paliw kopalnych** przedstawiłem w odpowiedzi na pytanie 6.

Jeśli chodzi o mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę ściśle monitorować pełne i terminowe wdrożenie CBAM w okresie przejściowym i po nim. We współpracy z wiceprzewodniczącym wykonawczym ds. dobrobytu i strategii przemysłowej i służbami Komisji przygotujemy akty delegowane i wykonawcze, zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie CBAM. Zapewni to sprawne wdrożenie CBAM przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń administracyjnych dla wszystkich zaangażowanych podmiotów, w szczególności MŚP. Dopilnuję, aby Komisja nadal słuchała zainteresowanych stron, w tym przedsiębiorstw i administracji krajowych, ale także partnerów z państw trzecich, ponieważ chcemy, aby środki wykonawcze były jak najbardziej skuteczne i wydajne. Dopilnuję, aby Komisja uwzględniła wszystkie wnioski wyciągnięte z obecnego okresu przejściowego. Do końca przyszłego roku przedstawimy Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z przeglądu. Sprawozdanie będzie zawierać ocenę ewentualnego rozszerzenia CBAM na większą

liczbę towarów, potencjalnego rozszerzenia emisji pośrednich na wszystkie objęte nim sektory, zarządzania CBAM oraz międzynarodowego wpływu rozporządzenia na kraje rozwijające się, a zwłaszcza kraje najslabiej rozwinięte.

Konkurencyjność europejskiego sektora motoryzacyjnego ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki UE. Odpowiada on za ponad 7% PKB i zapewnia, bezpośrednio i pośrednio, około 13 mln miejsc pracy. Niezbędne jest określenie odpowiednich ram wspierania konkurencyjności przemysłu UE w trakcie tej transformacji.

Normy emisji CO₂, zarówno dla samochodów osobowych i dostawczych, jak i dla pojazdów ciężkich, zapewniają rynkowi długoterminową pewność i przewidywalność w odniesieniu do skali transformacji niezbędnej w sektorze motoryzacyjnym. Umożliwia to inwestycje w czyste technologie, rozwój nowych łańcuchów wartości w UE, infrastrukturę, a także podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników. Wprowadzono już różne działania wspierające udane przejście na mobilność bezemisyjną, muszą one jednak zostać w pełni wdrożone. Należą do nich: rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych (w celu przyspieszenia rozwoju infrastruktury ładowania i tankowania), rozporządzenie w sprawie baterii (w celu zapewnienia zrównoważonego charakteru baterii wprowadzanych na rynek UE i obiegu zamkniętego przez cały okres ich użytkowania), akt w sprawie surowców krytycznych (w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych) oraz unijny plan działania na rzecz sieci (w celu zapewnienia modernizacji sieci elektroenergetycznej z myślą o integracji elektromobilności). Potrzebne będą również dalsze inicjatywy w celu wspierania konkurencyjności sektora, w związku z czym, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę w szczególności współpracować z innymi komisarzami nad Paktem dla czystego przemysłu w celu odblokowania inwestycji, stworzenia rynków pionierskich dla czystych technologii oraz stworzenia warunków dla rozwoju i konkurencyjności przedsiębiorstw. Celem aktu w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu będzie ukierunkowanie inwestycji i dalsze wsparcie dla sektorów przechodzących tę transformację, w szczególności przyspieszenie powiązanych procesów planowania, przetargów i wydawania pozwoleń. Wniosę również wkład w realizację zadania komisarza ds. zrównoważonego transportu i turystyki polegającego na opracowaniu planu przemysłowego UE dla sektora motoryzacyjnego.

Pytania Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

12. W piśmie określającym Pańskie zadania zapisano: „Dalsze umacnianie ram sprawiedliwej i socjalnej transformacji”. Obecne ramy sprawiedliwej transformacji przewidziane w Europejskim Zielonym Ładzie to połączenie wytycznych, monitorowania i instrumentów finansowych. Wobec wysokich kosztów energii i utrzymania oraz rosnących nierówności UE powinna wprowadzić ambitniejsze i solidniejsze ramy, w tym wiążące środki, oraz od samego początku komplementarnie uwzględniać aspekty środowiskowe i społeczne. Jakie konkretne środki ustawodawcze zaproponuje Pan jako kandydat na komisarza do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu, by zapewnić wszystkim sprawiedliwą i socjalną transformację? Jakie środki zaproponuje Pan w umocnionych ramach sprawiedliwej transformacji i jak będzie Pan wspierać dostępność (w obu znaczeniach) i przystępność cenową zrównoważonych produktów i usług? Jak przyczyni się Pan do tworzenia trwałych miejsc pracy wysokiej jakości, stosowania układów zbiorowych oraz egzekwowania praw pracowników do informacji i konsultacji? Jak włączy Pan partnerów społecznych w te prace?

Transformacja nie powiedzie się, jeśli nie będzie sprawiedliwa. **W poprzedniej kadencji przedstawiliśmy ważne środki, które stawiają sprawiedliwość w centrum Europejskiego Zielonego Ładu**, a finansowanie zapewniono i zaplanowano w szczególności za pośrednictwem Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Społecznego Funduszu Klimatycznego. Zalecenie Rady mające na celu zapewnienie sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej zawierało konkretne wytyczne dla państw członkowskich dotyczące sposobu uwzględnienia zatrudnienia i społecznych aspektów transformacji. W inicjatywach takich jak dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków uwzględniliśmy ważne elementy związane ze sprawiedliwością, takie jak walka z ubóstwem energetycznym.

Jednak nadal pozostaje wiele do zrobienia. Będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji oraz wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości, aby zmaksymalizować wykorzystanie istniejących instrumentów, takich jak krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu. Podczas przeglądu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu zajmę się wzmocnieniem sposobu rozwiązywania wyzwań i wykorzystywania możliwości związanych ze sprawiedliwą transformacją. Będę ściśle współpracować z pozostałymi członkami kolegium, aby zapewnić wszystkim sprawiedliwą transformację i stworzyć przedsiębiorstwom odpowiednie warunki do osiągnięcia naszych wspólnych celów, w tym poprzez ułatwienie

monitorowania i wdrażania oraz analizę ewentualnych luk i wypracowanie wspólnego, proaktywnego sposobu postępowania.

Finansowanie ma kluczowe znaczenie dla uczciwej i sprawiedliwej transformacji. Zwiększenie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw wiąże się również z tworzeniem miejsc pracy i przygotowaniem ludzi do skutecznego zarządzania zmianami. Inwestycje niezbędne do udanej transformacji ekologicznej obejmują inwestycje wspierające ludzi i przedsiębiorstwa w transformacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie możliwości zmiany i podnoszenia kwalifikacji, co pozwoli wykorzystać możliwości i stawić czoła wyzwaniom związanym z transformacją. Pierwszym priorytetem będzie zapewnienie wykorzystania zasobów z NextGenerationEU i obecnego budżetu. Wraz z pozostałymi komisarzami dopilnuję, aby Społeczny Fundusz Klimatyczny od momentu jego uruchomienia zapewniał wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym lub transportowym. Bez uszczerbku dla dyskusji na temat kolejnych wieloletnich ram finansowych popieram zawarte w wytycznych politycznych na lata 2024–2029 zobowiązanie przewodniczącej do znacznego zwiększenia finansowania sprawiedliwej transformacji w całym budżecie długoterminowym. Będziemy współpracować na rzecz prostszego, bardziej ukierunkowanego i elastycznego długoterminowego budżetu, odzwierciedlającego europejskie priorytety strategiczne i ambicje Komisji, aby skupić się na inwestycjach.

Jeśli chodzi o szeroko pojętą kwestię **zrównoważonych produktów i usług**, ramy ekoprojektu dla zrównoważonych produktów pozwalają zintensyfikować ważne prace związane z ustanawianiem norm dla produktów zużywających energię, zapobiegając w ten sposób możliwości sprzedaży produktów powodujących nadmierne rachunki za energię. Wiele istniejących wymogów wymaga aktualizacji, ponieważ dostępne technologie są stale udoskonalane – będę w pełni popierać te prace. Dzięki przepisom dotyczącym możliwości naprawy, ale także ogólnej funkcjonalności oraz unikania niebezpiecznych emisji będziemy chronić konsumentów przed nieuzasadnionymi kosztami; pomoże to również usunąć z rynku niezrównoważone i szkodliwe produkty. Jednocześnie nowoczesne etykietowanie dotyczące energii i zrównoważonego rozwoju, uzupełnione przez przyszły unijny cyfrowy paszport produktu, umożliwi konsumentom wybór produktów o najniższych całkowitych kosztach własności i śladzie środowiskowym. Będziemy również współpracować z państwami członkowskimi w celu poprawy nadzoru rynku i egzekwowania wymogów dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego oraz zapobiegania oszustwom. W związku ze zbliżającym się wdrożeniem dyrektywy w sprawie oświadczeń środowiskowych, która jest obecnie przedmiotem procedury współdecyzji, będziemy pracować nad zaproponowaniem jasnych zasad przeciwdziałania pseudoekologicznemu marketingowi klimatycznemu, umożliwiając jednocześnie przedsiębiorstwom i konsumentom identyfikację produktów przyjaznych dla klimatu. W przypadku wyrobów budowlanych i kluczowych produktów przemysłowych dostarczymy wiarygodnych informacji na temat śladu klimatycznego, umożliwiając w ten sposób tworzenie rynków pionierskich dla przemysłu europejskiego. Zajmując się kwestią przystępności cenowej zrównoważonych produktów, należy pamiętać o osobach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i zapewnić przystępność cenową towarów i usług. Będę ściśle współpracować z innymi komisarzami, począwszy od komisarza ds. energii i mieszkalnictwa, aby wspierać przystępne cenowo i zrównoważone mieszkalnictwo, a także tańszą i czystą energię. Społeczny Fundusz Klimatyczny ma w tym względzie do odegrania ważną rolę. Wraz z komisarzem ds. energii i mieszkalnictwa oraz wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji przyjrzymy się również podatkom i szkodliwym dotacjom do paliw kopalnych. Musimy wzmocnić obecne zachęty do odchodzenia od paliw kopalnych i przekierować odpowiednie zasoby na inwestycje w dekarbonizację i sprawiedliwą transformację.

Pracując nad sprawiedliwą transformacją, wdrożę zasadę określoną przez przewodniczącą w wytycznych politycznych: „**Ludzie i praca muszą zawsze pozostawać w centrum unijnej społecznej gospodarki rynkowej**, nawet wtedy, gdy zmienia się struktura naszego przemysłu i gospodarki”. Transformacja w kierunku neutralności klimatycznej będzie nadal generować dodatkowe potrzeby w zakresie umiejętności, zarówno w nowych „czystych” sektorach, jak i w transformacji istniejących. Te dodatkowe potrzeby pojawiają się w kontekście utrzymujących się niedoborów siły roboczej i kwalifikacji oraz rosnących potrzeb w zakresie zastępowania pracowników ze względu na starzenie się siły roboczej. Będę współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości nad przekształceniem UE w **unię umiejętności**.

Transformacja nie będzie sprawiedliwa, jeśli nie wysłuchamy tych, którzy zmagają się z największymi wyzwaniami. Będę **współpracować z partnerami społecznymi** w celu omówienia sposobów przezwyciężenia istotnych przeszkód w transformacji i zapewnienia tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy. W szczególności wniosę wkład w prace nad **planem działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy**, który zostanie opracowany wspólnie z partnerami społecznymi. W stosownych przypadkach będę również wspierać pozostałych komisarzy w zapewnianiu stosowania i egzekwowania istniejących praw UE w dziedzinie informowania pracowników i

przeprowadzania z nimi konsultacji, aby przyczynić się do społecznej i sprawiedliwej transformacji. Ponadto Komisja będzie nadal udzielać wsparcia finansowego projektom partnerów społecznych, aby zapewnić realne stosowanie tych praw w związku ze zmianami wynikającym z transformacji.

Wreszcie, musimy zarządzać **ryzykiem klimatycznym** w celu ochrony i poprawy poziomu życia, zwalczania nierówności i ochrony ludzi. Opierając się na komunikacie z 2024 r. w sprawie zarządzania ryzykiem klimatycznym, będę pracować nad wzmocnieniem sprawiedliwej odporności za pośrednictwem przyszłego europejskiego planu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. We współpracy z innymi komisarzami przyjrę się potencjalnym narzędziom na szczeblu UE, które mogą pomóc decydującym we włączaniu informacji na temat ryzyka klimatycznego do ich procesów demokratycznych, w opracowywaniu sprawiedliwej odporności i sprawiedliwej społecznie polityki przystosowania się do zmiany klimatu.

Pytanie Komisji Transportu i Turystyki

13. Przewodnicząca Ursula von der Leyen wyznaczyła przyszłemu komisarzowi do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu zadanie wsparcia procesu wdrażania dotychczasowych przepisów o klimacie na 2030 r., w tym planowanych przeglądów, a także zapewnienia wystarczających inwestycji w europejską infrastrukturę neutralną emisyjnie. Jak zamierza Pan uczestniczyć w odpowiednim i terminowym wdrażaniu przepisów dotyczących transportu, a jednocześnie zapewnić równe warunki działania europejskim przedsiębiorstwom transportowym, konkurencyjność europejskiego sektora transportu oraz dobre jakościowo i atrakcyjne miejsca pracy w Europie? Jaką ma Pan strategię (i harmonogram) zapewnienia wystarczających inwestycji służących dekarbonizacji sektora transportu, w tym w technologii neutralne emisyjnie, paliwa, infrastrukturę ładowania i tankowania?

Transport jest podstawą gospodarki europejskiej i czynnikiem umożliwiającym mobilność ludzi. Sektor transportu odpowiada za około 5% PKB UE i zatrudnia ponad 10 mln osób. Bezpośrednio ułatwia on wzrost w innych sektorach. Europa nadal jest najpopularniejszym kierunkiem turystycznym na świecie, zaś możliwość czerpania korzyści z turystyki przez 3,5 mln przedsiębiorstw i 20,4 mln pracowników jest uzależniona od połączeń.

Transport wiąże się jednak również z kosztami dla naszego społeczeństwa i środowiska. **Transport jest jedynym ważnym sektorem gospodarki UE, w którym emisje są nadal wyższe niż w 1990 r.**, w dużej mierze ze względu na znaczny wzrost popytu na transport. Osiągnięcie unijnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55% do 2030 r. oraz celu neutralności klimatycznej do 2050 r. wymaga ambitnych strategii politycznych i działań w celu zapewnienia szybkiego i wystarczającego zmniejszenia emisji ze wszystkich sektorów, w tym transportu. Jak wykazano w ocenach skutków dotyczących celów na lata 2040 i 2050, aby osiągnąć neutralność klimatyczną, emisje w transporcie muszą zostać zmniejszone o 90 % do 2050 r. Przejście na mobilność bezemisyjną – czy to w odniesieniu do ludzi, czy towarów – oferuje ogromne możliwości poprawy jakości życia dzięki zmniejszeniu zanieczyszczenia, a przemysłowi europejskiemu umożliwia dalsze innowacje i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy we wszystkich łańcuchach wartości. Ma to zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia konkurencyjności naszego przemysłu i utrzymania wiodącej pozycji na świecie, ponieważ inne rynki szybko zmiernają w kierunku mobilności bezemisyjnej. Zielona transformacja powinna być wdrażana w sposób, który nie zagraża łączności i przystępnemu cenowo dostępowi do zrównoważonych opcji transportowych dla wszystkich obywateli UE, a raczej oferuje poprawę w tym zakresie.

Będę ściśle współpracował z komisarzem do spraw zrównoważonego transportu i turystyki, aby osiągnąć rezultaty w tych różnych dziedzinach.

W tym kontekście UE wprowadziła **kompleksowe ramy transformacji**, oparte na zasadzie „zanieczyszczający płaci”, a obecnie konieczne jest poczynienie postępów w ich wdrażaniu. Jeśli chodzi o transport drogowy, normy emisji CO₂ dla pojazdów wyznaczają jasne cele: cel redukcji emisji o 100% dla nowych samochodów osobowych i dostawczych oraz autobusów miejskich zarejestrowanych w UE począwszy od 2035 r., a także cel redukcji emisji o 90% dla pojazdów ciężkich do 2040 r. Zapotrzebowanie na pojazdy bezemisyjne rośnie na całym świecie, w związku z czym konieczne jest dalsze stymulowanie inwestycji w technologie, infrastrukturę, umiejętności i rozwój nowych łańcuchów wartości, aby wzmocnić konkurencyjną pozycję przemysłu UE w globalnym przejściu na mobilność bezemisyjną. W tym względzie stabilność i wdrożenie norm emisji CO₂ mają kluczowe znaczenie, ponieważ zapewniają wyraźną długoterminową przewidywalność realizacji niezbędnych inwestycji wymaganych w tym sektorze. Jak zapowiedziano w wytycznych politycznych i potwierdzono w moim piśmie określającym zadania, w ramach przewidywanego przeglądu zostanie wprowadzona ukierunkowana zmiana rozporządzenia, tak aby e-paliwa odgrywały rolę w podejściu neutralnym pod względem technologicznym. Ponadto wprowadzenie opłat za emisję gazów cieplarnianych w transporcie drogowym w ramach **ETS2** uzupełni normy emisji CO₂ (a

także inne strategie polityczne, takie jak efektywność energetyczna i energia ze źródeł odnawialnych) o zachęty ekonomiczne do inwestycji. Od stycznia 2025 r. rozpoczniemy monitorowanie i prowadzenie sprawozdawczości w odniesieniu do emisji. Komisja zapewnia państwom członkowskim wsparcie umożliwiające sprawne uruchomienie systemu i zapewnienie jego jednolitego wdrożenia w całej UE.

UE wprowadziła również środki wspierające, w tym rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych i rozporządzenie w sprawie baterii, które zapewnią wdrożenie niezbędnej infrastruktury ładowania pojazdów bezemisyjnych w całej Europie, co jeszcze bardziej zwiększy ich atrakcyjność dla obywateli i przedsiębiorstw UE.

Aby zapewnić równe warunki działania dla przemysłu UE, Komisja będzie również korzystać z instrumentów ochrony handlu, tak jak uczyniła to w przypadku środków antysubsydyjnych dotyczących samochodów elektrycznych przywożonych z Chin.

Większa rola **ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych** w lotnictwie i ich wprowadzenie w transporcie morskim stworzą równe warunki działania dla niskoemisyjnych rozwiązań transportowych w tych sektorach, które to rozwiązania nadal mają zasadnicze znaczenie dla tych sektorów międzynarodowych. Dlatego też podstawą EU ETS jest równe traktowanie na trasach wszystkich linii lotniczych i neutralność pod względem bandery dla transportu morskiego. Na arenie międzynarodowej Komisja pracuje nad podniesieniem poziomu ambicji poprzez wzmocnienie mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSA) oraz zachęcanie państw trzecich do uczestnictwa w nim. Jednocześnie system EU ETS obejmuje zabezpieczenia dotyczące konkurencyjności naszych linii lotniczych. EU ETS uzupełniają inne środki zachęcające do dekarbonizacji lotnictwa, w szczególności rozporządzenie ReFuelEU Aviation, Sojusz na rzecz Lotnictwa Bezemisyjnego oraz sojusz przemysłowy na rzecz łańcucha wartości paliw odnawialnych i niskoemisyjnych.

Jeżeli chodzi o transport **morski**, rozporządzenie FuelEU Maritime i rozszerzenie EU ETS na sektor transportu morskiego stanowią ramy czystej transformacji tego sektora i stwarzają znaczne możliwości przemysłowe oraz w zakresie konkurencyjności dla całego łańcucha wartości w transporcie wodnym UE. Dzięki tym solidnym unijnym ramom regulacyjnym i środkom mającym na celu przeciwdziałanie ryzyku omijania przepisów przemysł UE jest dobrze przygotowany do roli lidera w zrównoważonej i udoskonalonej cyfrowo żegludzie. Komisja będzie nadal monitorować czynniki wpływające na konkurencyjność sektora, a także przyszłe możliwości i wyzwania związane z jego transformacją energetyczną. Będę wspierać komisarza ds. zrównoważonego transportu i turystyki w opracowywaniu morskiej strategii przemysłowej i wniosę wkład w jego prace na rzecz osiągnięcia kompleksowego zestawu środków na forum Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) w celu obniżenia emisyjności żeglugi do 2050 r.

Konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw transportowych zależy od dostępności wykwalifikowanego i przeszkolonego personelu. Będę współpracować z komisarzem ds. zrównoważonego transportu i turystyki, aby zaradzić obecnemu niedoborowi pracowników w tym sektorze i odpowiedzieć na wyzwania związane z przekwalifikowaniem i podnoszeniem kwalifikacji siły roboczej we wszystkich rodzajach transportu. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować z organami krajowymi i odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu zwiększenia wysiłków służących zapewnieniu posiadania przez pracowników umiejętności niezbędnych do dostosowania się do nowych technologii i innowacji. Będę również nadal wspierać prace partnerstw na dużą skalę w ramach paktu na rzecz umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego oraz przemysłu stoczniowego i technologii morskiej. Programy i fundusze, takie jak Europejski Fundusz Społeczny+ i Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oferują istotne możliwości.

Fundusz Innowacyjny EU ETS odegrał ważną rolę w dekarbonizacji przy jednoczesnym utrzymaniu konkurencyjności sektora transportu. W przypadku lotnictwa ustanowiono dodatkową zachętę w liczbie 20 mln uprawnień do emisji w ramach ETS w celu przyspieszenia stosowania zrównoważonych paliw lotniczych. W przypadku sektora żeglugi do 2030 r. dostępnych jest 20 mln uprawnień w ramach ETS w celu wsparcia inwestycji w tym sektorze. Inwestycje w produkcję zrównoważonych paliw alternatywnych, promy elektryczne, usługi modernizacji floty w celu zwiększenia efektywności energetycznej istniejących statków lub we wdrażanie opracowanych przez UE rozwiązań wspomagających napęd wiatrowy to dobre przykłady dużego potencjału w zakresie łączenia skutecznych działań w dziedzinie klimatu z wiodącą pozycją w przemyśle. Oprócz Funduszu Innowacyjnego ETS, infrastrukturę mobilności bezemisyjnej w 13 państwach członkowskich o niższych dochodach można finansować również ze środków funduszu modernizacyjnego, który jest również finansowany z dochodów z EU ETS. Dochody z ETS mogą być wykorzystywane przez państwa członkowskie do inwestowania w działania w dziedzinie klimatu w sektorze transportu. Niektóre państwa członkowskie już teraz przeznaczają na ten cel znaczną część środków.

Od początku kadencji będę wspierać przyjęcie kompleksowego **paktu na rzecz inwestycji w zrównoważony transport**, określającego strategiczne podejście do zwiększenia skali i priorytetowego traktowania inwestycji w rozwiązania w zakresie dekarbonizacji transportu – w szczególności w sektorach, z których emisje trudno zredukować, takich jak lotnictwo i transport morski – oraz zapewnienia dostępu do tanich, zrównoważonych i bezpiecznych dostaw energii. Ważne jest opracowanie ogólnoeuropejskich instrumentów, aby uniknąć niespójności w zakresie instrumentów krajowych, które mogłyby zakłócić rynek wewnętrzny lub stworzyć konkurencję w zakresie dotacji między państwami członkowskimi.

Ponadto czyste środki transportu, takie jak kolej, mogą stanowić alternatywę dla wielu podróży, zarówno pasażerskich, jak i towarowych, i muszą zostać lepiej zintegrowane z systemem transportowym.

Pytanie Podkomisji do Spraw Podatkowych

Ramy podatkowe dla sektora finansowego w UE

14. W piśmie określającym Pańskie zadania zapisano: „Wskaże innowacyjne rozwiązania dotyczące spójnych ram podatkowych dla unijnego sektora finansowego”. Jakie konkretne zmiany w polityce podatkowej UE zaproponuje Pan, by: wprowadzić tę politykę, (ii) zwiększyć inwestycje prywatne, a zmniejszyć unikanie opodatkowania i uchylanie się od opodatkowania przez przedsiębiorstwa i osoby fizyczne, (iii) uprościć system podatkowy, by usunąć przeszkody podatkowe dla inwestycji transgranicznych i zwiększyć kapitał własny w finansowaniu przedsiębiorstw, a tym samym przyspieszyć dokończenie tworzenia unii rynków kapitałowych, (iv) kontynuować reformę opodatkowania osób prawnych w UE? Jak widzi Pan rolę harmonizacji podatku kapitałowego w rozwoju unii oszczędności i inwestycji, zapowiedzianej w sprawozdaniu Letty?

Sektor finansowy odgrywa kluczową rolę w gospodarce. Oprócz tego, że odgrywa istotną rolę w tworzeniu miejsc pracy (4,9 mln w 2023 r.) i PKB (618 mld EUR, czyli około 4,3 % PKB UE w 2022 r.), gromadzi on oszczędności i kieruje je za pośrednictwem finansowania i inwestycji z powrotem do obywateli i przedsiębiorstw. Ta rola pośrednictwa oraz prawidłowe funkcjonowanie usług finansowych mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odpornego wzrostu gospodarczego poprzez skuteczne finansowanie naszych gospodarek, w tym innowacji. Jest to zatem fundament europejskiej konkurencyjności. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę dążyć do unowocześnienia przepisów podatkowych w celu wsparcia kluczowych funkcji, jakie system finansowy pełni w gospodarce.

W trakcie kadencji poprzedniej Komisji poczyniono ważny krok w tym zakresie. Rada przyjęła dyrektywę FASTER (ang. *Faster and Safer Tax Excess Relief* – szybszy i bezpieczniejszy mechanizm ulg w nadmiernym podatku u źródła) w odniesieniu do procedur w zakresie ulg w podatku u źródła. Jest to bardzo ważny krok we właściwym kierunku i kamień milowy dla europejskiej unii oszczędności i inwestycji, jak przewidziano w wytycznych politycznych. Dyrektywa FASTER ułatwi i przyspieszy inwestorom uzyskiwanie zwrotu nadmiernych podatków potrącanych u źródła, unikając w ten sposób podwójnego opodatkowania. Obejmuje ona również solidne procedury ulg w celu zwalczania nadużyć podatkowych z korzyścią dla inwestorów, pośredników finansowych i administracji podatkowych. Dzięki tym standardowym procedurom inwestorzy zaoszczędzą szacunkowo 5,17 mld euro rocznie.

Należy jednak zrobić więcej. Dlatego będę dążyć do kompleksowego spojrzenia na obecne ramy podatkowe i zaproponuję reformy tam, gdzie są one potrzebne. Pod względem regulacyjnym zrobiono wiele, aby rozwiązać problemy związane z podejmowaniem nadmiernego ryzyka przez sektor finansowy i łagodzeniem skutków kryzysu finansowego. W przyszłości równie ważne jest zapewnienie, aby przepisy podatkowe mające zastosowanie do sektora finansowego przyczyniały się do rozwoju unii oszczędności i inwestycji i zwiększały konkurencyjność UE.

Przepisy podatkowe mające zastosowanie do sektora finansowego różnią się znacznie w całej Unii, przy czym państwa członkowskie stosują liczne i zróżnicowane podatki sektorowe, co powoduje złożoność i zakłócenia na jednolitym rynku. Przedsiębiorstwa działające w unijnym sektorze finansowym mierzą się z wieloma niezharmonizowanymi podatkami sektorowymi, w tym podatkami od składek ubezpieczeniowych, opłatami instytucji finansowych, specjalnymi podatkami od wynagrodzeń i podatkami od transakcji finansowych, oprócz podatków stosowanych w całej gospodarce, takich jak podatek dochodowy od osób prawnych. Wiele usług finansowych w UE jest zwolnionych z podatku VAT. Zwolnienie to, obowiązkowe na mocy unijnej dyrektywy VAT, obowiązuje od ponad 40 lat i jest pod pewnymi względami nieaktualne. Coraz większa integracja technologii cyfrowych z sektorem finansowym i społeczeństwem ogółem prowadzi bowiem do powstania nowych usług, które nie istniały w momencie przyjmowania obecnych ram podatkowych. Zwolnienie to nie powoduje

niedostatecznego opodatkowania sektora finansowego, ponieważ VAT jest dla przedsiębiorstw neutralny pod względem kosztów.

W związku z tym, jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, dopilnuję, aby refleksja nad odpowiednimi przepisami dotyczącymi opodatkowania sektora finansowego obejmowała wszystkie wyżej wymienione aspekty, w tym VAT, oraz kwestię, czy krajowe przepisy dotyczące podatków sektorowych stosowane we wszystkich państwach członkowskich UE utrudniają operacje transgraniczne i cyfryzację, konkurencyjność i innowacje na jednolitym rynku. Z tego powodu rozpoczęto dogłębne badanie w celu przeanalizowania tej kwestii. Ponieważ może to oznaczać zmiany w podatkach, które są obecnie regulowane całkowicie na szczeblu krajowym, będzie to wymagało szerokiej refleksji z udziałem państw członkowskich i sektora finansowego.

Zdaję sobie sprawę z trudności, jakie przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up wspierane kapitałem wysokiego ryzyka lub innymi formami kapitału wzrostu napotykają w dostępie do źródeł finansowania w UE i zobowiązuję się do zbadania różnych możliwości zachęcenia inwestorów do inwestowania w innowacyjne przedsiębiorstwa lub działania, z uwzględnieniem najlepszych światowych praktyk.

Każda nowa inicjatywa lub wniosek będą wymagały szczegółowych konsultacji, zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron oraz oceny różnych potencjalnych wariantów. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę również współpracować z innymi zaangażowanymi komisarzami i wiceprzewodniczącymi wykonawczymi, a także z Parlamentem, Radą i zainteresowanymi stronami.